

Fagteknisk utvalg

Godkjenningsprogram for Norske Redningshunder

Fagteknisk utvalg

Godkjenningsprogram for Norske Redningshunder

Del 1 Generelle bestemmelser	3
Del 2 Grunnkursprogrammet	11
Del 3 Appellprøve	21
Del 4 Ettersøkningsprogrammet	25
Del 5 Lavineprogrammet	36
Del 6 Ruinprogrammet	43

Fagteknisk utvalg

Del 1, Generelle bestemmelser

1.	GENERELT	4
1.1	Definisjoner	4
1.2	Krav til fører	4
1.2.1	Medlemskap	4
1.2.2	Helse	4
1.2.3	Alder	5
1.3	Krav til hunden	5
1.3.1	Helse	5
1.3.2	Alder	5
1.3.3	Rase	5
1.4	Utdanningens oppbygging	6
1.4.1	Utdannelsens innhold	6
1.4.2	Utdanningens varighet	8
1.4.3	Krav til fremmøte klasse A	8
1.5	Godkjenningens varighet	8
1.5.1	Sesongens varighet	8
1.5.2	Rekrutteringsklasse (lavine)	8
1.5.3	Klasse B.	8
1.5.4	Klasse A og ruinsøksgodkjenning.	8
1.5.5	Gjennomføring av innstilling	9
1.6	Oppføring på tjenestelista	9
1.7	Gjennomføring av prøver/kontinuering	9
1.7.1	Gjennomføring av prøver, hjelpemidler	9
1.7.2	Gjennomføring av søksprøver klasse A	9
1.7.3	Gjennomføring av søksprøver klasse B (ettersøk)	9
1.7.4	Kontinuering/ny prøve samme sesong	9
1.8	Bedømming.	10
1.9	Dispensasjoner	10
1.10	Kontroll av godkjente ekvipasjer	10
1.10.1	Fortløpende kontroll	10
1.10.2	Kontroll ved regodkjenning	10
2.	Ikrafttreden	10

Fagteknisk utvalg

1. Generelt

1.1 Definisjoner

- Med prøve forstås søksprøver kl. A/RE og B som arrangeres i h.h. instruks for prøveavvikling.
- Med søksprøver forstås feltsøk, spor, rundering, mørkesøk (ettersøkning), lavinesøk og ruinsøk.
- Med godkjenningssprøve forstås prøve med kontinueringsprøver.
- Med ferdighetsøvelser forstås orientering og utmarsj med overnatting lavine.
- Med tidligere hundefører forstås en hundefører som har godkjent og regodkjent en hund, eller som har godkjent to ulike hunder i samme disiplin.

1.1.1 Godkjente meldeformer:

Bringkobbemelding

Hunden skal raskt returnere til hundeføreren etter å ha tatt bittet i munnen. Hunden skal helt inn til hundeføreren før påvisning. Hundefører velger selv om han/hun vil ta ut bittet før påvisning. Hunden skal etter kommando fra hundeføreren raskt påvise funnet. Påvisning kan foregå i line.

Halsmelding

Halsmeldingen skal komme uoppfordret og uten påvirkning fra hundeføreren eller figuranten. Halsmeldingen skal foregå i umiddelbar nærhet av figurant eller fører eller vekselvis hos disse. Det tillates at en hund som melder hos figurant deretter tar kontakt med hundeføreren, for så å returnere til figuranten og gjenoppta meldingen. Hundeføreren skal gi beskjed til instruktøren når hunden har gjort funn, og kan gå på påvisning når instruktøren har godkjent denne. Hunden skal etter kommando fra hundeføreren raskt påvise funnet. Påvisning kan foregå i line.

Graving

Hunden skal markere ved graving der figurantene ligger nedgravd. Hundens markering skal være tydelig, vedvarende samt upåvirket av hundeføreren, og markeringen skal foregå til hundeføreren har meldt funn. Det tillates at hunden markerer, deretter tar kontakt med hundeføreren for så å returnere til funnstedet og gjenopptar markeringen.

1.2 Krav til fører

1.2.1 Medlemskap

For å kunne delta på aktiviteter som reguleres av dette programmet, må medlemskontingenten for gjeldende sesong være betalt.

1.2.2 Helse

Hundeførere i NRH skal være i alminnelig god fysisk form. De skal hvert andre år, i forbindelse med godkjenning/regodkjenning, fremstille seg for fysisk test.

Dersom den fysiske testen gjennomføres på barmark skal den være en 15 km merket

terrengløype/langs skogsveier og eller stier, i lett terreng og med oppakning på minimum 6 kg.

Tidskrav 4 timer. Hund skal ikke trekke og kan bare medbringes dersom det er tillatt å slippe denne.

Dersom den fysiske testen gjennomføres om vinteren skal den være en 20 km skimarsj i lett terreng

Fagteknisk utvalg

i snøscooterløype, skispor eller tilsvarende, med oppakning på minimum 6 kg.

Dersom hunden medbringes på den fysiske testen er det ikke tillatt å la hunden trekke og kan bare medbringes dersom det er tillatt å slippe denne. Tidskrav 4 timer.

Testen gjennomføres for alle godkjente hundeførere. Testen skal gjennomføres senest innen utgangen av den sesongen godkjenningen/regodkjenning er gjennomført.

1.2.3 Alder

Hundeføreren skal være minimum 18 år for å kunne stå oppført på tjenestelista.

1.3 Krav til hunden

1.3.1 Helse

Hunden skal være ID-merket. Hunden må være vaksinert mot valpesyke og gyldig attest kunne framvises.

Hunden skal for øvrig være ved god helse. God helse defineres som at hunden er fysisk i stand til å gjennomføre søksprøven(e) og ukas arbeid. For øvrig skal hundeføreren sørge for at en godkjent hund til enhver tid er fysisk skikket til å stå på tjenestelista. Dersom det oppstår tvil om hunden er skikket til dette, kan DI/instruktør kreve hundens fysiske tilstand testet.

1.3.2 Alder

1.3.2.1 Appellprøve

Hunden skal være 10 mnd. før appellprøven kan gjennomføres.

1.3.2.2 Klasse C Rekruttklasse

Anbefaling til klasse B kan gis etter at hunden har fylt 10 mndr.

1.3.2.3 Klasse B

Hunden skal være fylt 12 mnd. for deltakelse på kurs og godkjenning.

1.3.2.4 Klasse A

Hunden skal være fylt 24 mnd. for deltakelse på kurs og godkjenning.

Alder for deltakelse på kurs regnes ved kursets avslutning.

Det gis ikke dispensasjon fra kravene om alder i punkt 1.3.2. med underpunkter.

1.3.3 Rase

Hunder av alle raser samt ikke raserne hunder kan benyttes. Unntak fra dette er raser som er definert som ulovlige hunder av Norske myndigheter, og blandinger inneholdende slike.

1.3.4 Uakseptabel atferd

Hunder som under trening, prøver eller kurs viser en uakseptabel atferd gjennom å vise aggressivitet, gjør utfall eller på annen måte opptrer truende mot mennesker og/eller andre hunder kan bortvises fra dagens trening, prøver eller kurs.

Dommer/instruktør er pliktig til å rapportere skriftlig til FTU dersom hund under trening, prøver eller

Fagteknisk utvalg

kurs har utvist uakseptabel atferd som angitt over.

Ved gjentatte rapporter om uakseptabel atferd kan hunden nektes adgang til trening, prøver eller kurs for en bestemt tid. Ved ytterligere gjentakelser eller i særlig grove tilfeller kan hunden nektes adgang til trening, prøver eller kurs for alltid. Eventuelle godkjenninger trekkes tilbake for samme periode og hunden fjernes fra tjenestelista.

En ekvipasje som har fått godkjenningen trukket tilbake og/eller er fjernet fra tjenestelista kan først godkjennes og gjeninnføres etter at hundefører fremstiller hunden etter retningslinjer gitt av FTU.

1.4 Utdanningens oppbygging

Programmet er oppdelt i 3 trinn. A-godkjente ekvipasjer kan bygge på utdannelsen med ruinsøksgodkjenning, etter bestemmelser som er beskrevet i del 6.

De tre trinnene er:

Klasse C: Rekruttklasse	Gjennomføres på sentralt eller lokalt kurs. Bestått klasse gir rett til deltakelse i klasse B i respektive disiplin
Klasse B: Nybegynnerklasse	Gjennomføres på sentralt eller lokalt kurs. Bestått klasse gir rett til deltakelse i godkjenningsklasse i respektive disiplin
Klasse A: Godkjenningsklasse	Gjennomføres på hovedkurs. Bestått klasse gir rett og plikt til oppføring på tjenestelisten ettersøkning/lavine. Godkjent hund betegnes som redningshund ettersøkning/lavine.

1.4.1 Utdannelsens innhold

Utdannelsen inneholder grunnkurs, appellprøve, rekruttklasse (ettersøkning og lavine) klasse B, feltsøk og mørkesøk (ettersøkning) og klasse A.

Grunnkurs

Grunnkurset er en teoretisk og praktisk grunnutdanning av hundeføreren. Kurset avsluttes med en praksishelg. Grunnkurset skal være gjennomført og bestått før hundeføreren første gang går opp i klasse B.

Appellprøve

Appellen skal være bestått før ekvipasjen møter i klasse B (klasse A for instruktører/tidligere A-hundeførere). Appellen godkjennes én gang (gjelder både ettersøkning og lavine). Appellen bedømmes av ettersøknings- eller lavineinstruktør.

Klasse C, Rekruttklasse

Rekruttklassen kan gjennomføres på lokale eller sentrale kurs.. Klassen skal uansett om det gjennomføres lokalt eller sentralt forestås av maksimalt to forskjellige instruktører og ha en varighet av:

- Lavine: Minimum 6 dager eller 2 x 3 dager
- Ettersøk: Minimum 4 dager eller 2 x 2 dager

Bestått klasse resulterer i en anbefaling om at hunden kan møte til klasse B. Denne anbefalingen må gis av en instruktør i den respektive disiplin.

Fagteknisk utvalg

Klasse B - nybegynnerklasse.

Klassen skal gjennomføres på lokalt eller sentralt kurs (minimum 4 dager for ettersøkning, 6 dager for lavine og 2 dager for ruin) og skal forberede ekvipasjen for videre utdanning til klasse A. Ekvipasjene skal videreutvikles i søksøvelsene, gis innføring og trenes i praktisk ettersøkning, orientering, organisering og hundefaglig ledelse av skadested.

I tillegg skal ekvipasjen bestå søksprøver etter gjeldende regler. Klasse B bedømmes av en instruktør i respektive disiplin.

Feltsøk og mørkesøk (ettersøkning)

Før ekvipasjen fremstiller seg til søksprøver i klasse A skal ekvipasjen prøves i og bestå øvelsene feltsøk og mørkesøk. Dette gjelder også de som går direkte opp i klassen. Øvelsene bedømmes av en ettersøkningsinstruktør. Før prøvene i feltsøk og mørkesøk kan gjennomføres skal hunden prøves i og bestå appellprøven.

Orienteringsprøve (ettersøkning)

Før ekvipasjen fremstiller seg til ukas arbeid i klasse A skal ekvipasjen prøves i og bestå en orienteringsprøve. Dette gjelder også de som går direkte opp i klassen (unntatt tidligere hundeførere).

Klasse A - godkjenningssklasse.

Ukas arbeid skal tas på hovedkurs og ha en varighet på minimum seks dager i feltet, eksklusive søksprøven(e). På kurs (ukas arbeid) i klasse A skal deltakerne trenes og prøves i praktisk ettersøkning, utrykningsprosedyrer, organisering av skadested, redningsøvelse osv. I tillegg skal ekvipasjen bestå søksprøver og ferdighetsprøver etter gjeldende regler. Søksprøvene skal gjennomføres før oppmøte til kurs. Eventuelle kontinueringer kan gjennomføres etter kurset. Ukas arbeid bedømmes av to instruktører i respektive disiplin, ferdighetsøvelsene av en instruktør i respektive disiplin og søksprøvene av to dommere i respektive disiplin.

Tidligere hundeførere behøver ikke å gjennomføre ukas arbeid.

Om mulig skal ekvipasjene tilvennes helikopter i løpet av uka. Det skal gjennomføres en utmarsj med orientering og opphold i nødbivuakk (lavine).

Ved første gangs godkjenning skal hundefører på hovedkurs gis en innføring i mentale reaksjoner han/hun kan oppleve som hundefører på leteaksjoner.

Tilleggsutdanning – ruinsøk

Klasse B ruin

Ekvipasjer som er godkjent i klasse B ettersøk og/eller lavine kan møte til klasse B ruin.

Klasse A, Ruin

Ruinsøk er en tilleggsutdanning av en godkjent redningshundekvipasje lavine eller ettersøkning. Dersom godkjenning av lavine/ettersøkning opphører, utgår også ruinsøkgodkjenningen. Ved ruinsøkskurs skal ekvipasjen forberedes på søk og opptreden i katastrofeområder. Ruinsøk bedømmes av to ruinsøksinstruktører.

Regodkjenning

1.gangs regodkjenning gjennomføres som ved 1. gangs godkjenning.

Fagteknisk utvalg

For førstegangsgodkjenning tidligere hundeførere prøves ekvipasjen i øvelsene, spor og rundering (ettersøkning) skredsøk, mørkesøk og parallelsøk (lavine) som beskrevet i prøveprogrammet klasse A. Ekvipasjen skal før fremmøte til godkjenning (ettersøkning) prøves i liten teig med utlagte gjenstander samt funn av figurant (ca 250 x 500m). Hundefører skal her vise sitt taktiske opplegg for søket. Dette teigsøket skal bedømmes av en instruktør/dommer.

For senere regodkjenninger prøves ekvipasjen i spor og rundering ettersøk og skredsøk lavine som beskrevet i prøveprogrammet kl A.

1.4.2 Utdanningens varighet

Klasse B og A ettersøk og lavine kan ikke tas samme sesong.

1.4.3 Krav til fremmøte klasse B ettersøk og lavine

Ekvipasjer som følger normalt utdanningsløp kan møte til klasse B den påfølgende sesongen etter at klasse C rekruttklasse er bestått. Søksprøve ettersøk skal gjennomføres før oppmøte til kurs.

1.4.4 Krav til fremmøte klasse A

Ekvipasjer som følger et normalt utdanningsløp kan møte direkte til klasse A den påfølgende sesongen. Tidligere hundeførere kan møte til godkjenningsprøve(r) når han/hun har fått innstilling fra en instruktør i gjeldende disiplin, og etter at appellprøven, feltsøksprøven (ettersøkning) og mørkesøk (ettersøkning) er avlagt og bestått.

Ekvipasjer som konverterer

Ekvipasjer som konverterer fra en annen utdanning eller fra motsatt disiplin skal ha en innstilling før de møter til klasse A. Innstillingen gis av en instruktør i den respektive disiplinen når instruktøren mener at ekvipasjen holder tilstrekkelig nivå, og de øvrige formalitetene er i orden.

1.5 Godkjenningens varighet

1.5.1 Sesongens varighet

Sesongen for ettersøkningsekvipasjer regnes fra 1. januar til 31. desember.

Sesongen for lavineekvipasjer regnes fra 1. juni til 31. mai.

Sesongen for ruinsøksekvipasjer regnes fra 1. januar til 31. desember.

1.5.2 Klasse C, Rekruttklasse (lavine og ettersøk)

Anbefalingen gjelder ut den påfølgende sesongen.

1.5.3 Klasse B.

En godkjenning i klasse B gjelder ut de to påfølgende sesongenene. Dersom fristen oversittes må ekvipasjen ha innstilling fra instruktør for å kunne fremstille seg for klasse A.

1.5.4 Klasse A og ruinsøksgodkjenning

En godkjenning gjelder for 2 år og er gyldig ut sesongen det andre året for de som ikke fremstiller seg til regodkjenning. Fra og med den sesongen hunden fyller 9 år gjelder godkjenningen for ett år av gangen.

Fagteknisk utvalg

Dersom ekvipasjen av ulike årsaker ikke stiller til regodkjenning, går godkjenningen ut ved sesongens utløp. Ekvipasjen kan så møte til regodkjenning når han/hun mener seg klar til dette og etter å ha fått innstilling fra instruktør.

1.5.5 Gjennomføring av innstilling

Innstilling kan gies av en eller flere instruktører i gjeldende disiplin. Innstillingen gies ved å gjennomføre innstillingsprøver i de enkelte søksdisipliner. Instruktørene som gir innstilling kvitterer for momentene i hundeførerboken. Innstillingen gjelder ut inneværende sesong.

1.6 Oppføring på tjenestelista

Ekvipasje som er godkjent i klasse A føres opp på NRH's tjenesteliste.

Ekvipasje som ved første forsøk 1. RE, stryker på ukas arbeid, eller siste konte RE søksøvelsene går automatisk ut av tjenestelista.

Ved stryk i søksøvelsene med kontinuering og/eller ukas arbeid med kontinuering skal ekvipasjen opp til ny prøve og bestå nytt kurs for å komme tilbake på tjenestelista.

1.7 Gjennomføring av prøver/kontinuering

1.7.1 Gjennomføring av prøver, hjelpemidler

GPS er ikke tillat brukt under søksprøver og orienteringsprøver med mindre dette er utrykkelig angitt.

1.7.2 Gjennomføring av søksprøver klasse A ettersøk og lavine og B ettersøk

Spor og runderingsprøvene skal avvikles samme dag

Det første forsøket på søksprøven(e) skal avlegges før kurs. Dersom ikke det første forsøket på søksprøven(e) er avviklet innen 14 dager før kursstart, skal denne avlegges dagen før kurset, på kursstedet. Hensikten med denne 14 dagers karanteneperioden er å gjøre det mulig for kursleder å planlegge prøveavviklingen dagen før kursstart samt for FTU å planlegge dommerutdanningen.

1.7.3 Gjennomføring av søksprøver klasse B (ettersøk)

Søksprøvene skal gjennomføres før oppmøte til kurs. Eventuelle kontinueringer kan gjennomføres etter kurset. Spor og runderingsprøvene skal avvikles samme dag

Dersom ikke søksprøvene avvikles og består den samme sesongen som kurset er gjennomført vil kurset måtte gjennomføres på nytt.

1.7.4 Kontinuering/ny prøve samme sesong

En ekvipasje som stryker i en eller flere av søksøvelsene kan kontinuere i denne inntil to ganger.

Stryker ekvipasjen i ukas arbeid (klasse A/1.re) kan den kontinuere én gang.

Ved stryk i orientering lavine, kan ekvipasjen kontinuere to ganger.

Ved stryk i utmarsj med bivakking klasse A kan det kontinueres inntil to ganger i samlet øvelse.

Kontinueringen skal være avsluttet innen utgangen av inneværende sesong og innen 1. februar påfølgende sesong for lavineekvipasjer.

En ekvipasje kan kun fremstille seg til klasse B to ganger samme sesong. (For søksprøvene innebærer dette to prøver med kontinueringer).

Fagteknisk utvalg

Feltsøksprøven og mørkesøket (med kontinueringer) kan kun avlegges én gang pr sesong. En ekvipasje kan bare fremstille seg én gang pr. sesong til 1. RE inkl. kontinueringer. Før ekvipasjen møter til ny 1. RE må den ha innstilling fra instruktør.

Tidligere hundeførere kan bare stille til én søksprøve (h.h.v. spor, rundering og teigsøk- skredsøk, parallelsøk og mørkesøk) med to kontinueringer pr sesong (Gjelder ikke Ruinprogrammet jmf pkt 3.6 i dette).

Ved stryk på siste conte går ekvipasjen automatisk ut av tjenestelista.

1.8 Bedømming

Der det er to dommere/instruktører involvert i bedømmingen av ekvipasjen skal disse komme frem til enighet om resultatet. Dommeravgjørelser er endelige og kan ikke påklages med mindre klagen begrunnes i feil anvendelse av godkjenningprogrammene.

1.9 Dispensasjoner

FTU kan i spesielle tilfeller, og der ikke annet er bestemt, dispensere fra dette regelverket. Begrunnet søknad om dispensasjon skal fremmes skriftlig til FTU med nødvendig dokumentasjon vedlagt.

1.10 Kontroll av godkjente ekvipasjer

1.10.1 Fortløpende kontroll

Instruktører plikter å melde fra til DI/FTU om ekvipasjer som ikke holder tilfredsstillende mål. Den aktuelle hundeføreren skal gjøres oppmerksom på at han/hun er under vurdering. DI/FTU skal i slike tilfeller kalle ekvipasjen inn til kontroll i den/de øvelser ekvipasjen angivelig ikke holder et tilfredsstillende nivå. Kontrollen skal gjennomføres i form av en prøve i den respektive øvelsen jfr godkjenningssystemet del 5, 6 og 7. Viser kontrollen at nivået ikke er tilfredsstillende, skal godkjenningen trekkes og ekvipasjen må fremstille seg for ny godkjenning. Det presiseres at en slik kontroll ikke er å regne som en regodkjenning.

1.10.2 Kontroll ved regodkjenning

Dersom en ekvipasje som er oppe til regodkjenning stryker, fjernes denne fra tjenestelista dersom dommerne mener ekvipasjen for øyeblikket ikke er en ressurs for redningstjenesten. Dette skal markeres på bedømmingsskjemaet. Ekvipasjen kan i slike tilfeller ikke settes på tjenestelista igjen før alle øvelser er bestått.

Dersom ekvipasjen stryker andre conte trekkes den fra tjenestelista.

2. Ikrafttreden

Dette programmets generelle del gjøres gjeldende fra 1 januar 2010.

Fagteknisk utvalg

Del 2, Grunnkursprogrammet

1.	GENERELT	13
1.1	Målsetting.	13
1.2	Gjennomføring	13
1.2.1	Følgende emner skal gjennomgås og evt. trenes på	13
1.3	Krav til bestått	13
2.	MODUL 1: ORGANISASJONEN NRH HOLDNINGER - ANSVAR	13
2.1	Målsetting	13
2.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	13
3.	MODUL 2: REDNINGSTJENESTEN I NORGE	14
3.1	Målsetting	14
3.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	14
4.	MODUL 3: KRAV OG REGLER	14
4.1	Målsetting	14
4.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	14
5.	MODUL 4: BRUKSHUNDOPPLÆRING	14
5.1	Målsetting	14
5.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	14
6.	MODUL 5: STELL OG PLEIE AV HUND	15
6.1	Målsetting	15
6.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	15
7.	MODUL 6: SNØ OG SNØSKRED	16
7.1	Målsetting	16
7.1.1	Følgende skal gjennomgås	16
8.	MODUL 7: SAMBAND	16
8.1	Målsetting	16
8.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	16

Fagteknisk utvalg

9.	MODUL 8: ORIENTERING	17
9.1	Målsetting	17
9.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	17
10.	MODUL 9: BEKLEDNING, ERNÆRING OG BIVUAKKERING	17
10.1	Målsetting	17
10.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås bekledning	17
10.1.2	Følgende momenter skal gjennomgås bivuakk	17
10.1.3	Følgende momenter skal gjennomgås ernæring	18
11.	Evaluering teoretisk del, modulene 1- 9	18
12.	MODUL 10: FØRSTEHJELP	18
12.1	Målsetting	18
12.1.1	Følgende momenter skal gjennomgås	18
12.2	Evaluering teoretisk del, modul 10	18
13.	PRAKTISK DEL	19
13.1	Målsetting praktisk del	19
13.2	Gjennomføring	19
13.2.1	Følgende momenter skal inngå	19
13.3	Evaluering	19
14.	KONVERTERINGER	19
14.1	Politiet	19
14.2	Forsvaret og HV	19
14.3	Tollvesenet	19
14.4	Andre	19
15.	IKRAFTTREDEN	19

Fagteknisk utvalg

1. Generelt

1.1 Målsetting

Målsettingen med grunnkurset er å gi fremtidige hundeførere kunnskap om hovedtrekkene i godkjenningsprogrammene, krav til deltakelse på kurs og de grunnleggende prinsippene for opplæring av hund. Kurset skal også gi deltakeren et innblikk i hva som kreves/forventes av den enkelte for å være med i den frivillige redningstjenesten.

1.2 Gjennomføring

Kurset er bygget opp med 10 moduler, hvorav tre av disse med teoretisk og praktisk del. De praktiske delene trenes/gjennomføres under en utmarsj.

Det legges vekt på at elevene særlig under den praktiske delen skal arbeide selvstendig, men rettleides/instrueres når dette er nødvendig.

Til førstehjelpskurset skal det benyttes instruktører som er godkjent i henhold til Norsk Førstehjelpsråds retningslinjer eller tilsvarende.

1.2.1 Følgende emner skal gjennomgås og evt. trenes på

● Modul 1: Organisasjonen NRH - holdninger og ansvar	teori 1 time
● Modul 2: Redningstjenesten i Norge	teori 1 time
● Modul 3: Krav og regler	teori 2 timer
● Modul 4: Brukshundopplæring	teori 4 timer
● Modul 5: Stell og pleie av hund	teori 2 timer
● Modul 6: Snø og snøskred	teori 2 timer
● Modul 7: Samband	teori 2 timer + praktisk del
● Modul 8: Orientering	teori 4 timer + praktisk del
● Modul 9: Bekledning, ernæring og bivuakking	teori 2 timer + praktisk del
● Evaluering	prøver 1 time
● Modul 10: Førstehjelp	teori 23 timer inkl. øvelser og evaluering

Ytterligere innhold og retningslinjer for gjennomføring av de forskjellige moduler fremgår av den detaljerte beskrivelsen av hvert enkelt fag.

1.3 Krav til bestått

Kurset bedømmes til bestått / ikke bestått.

2. Modul 1: Organisasjonen NRH Holdninger - Ansvar

2.1 Målsetting

Etter endt undervisning skal eleven kjenne til hvordan organisasjonen er bygget opp samt kjenne ansvarsområdene for de enkelte deler av organisasjonen. Videre skal eleven kunne redegjøre for formålsparagrafens betydning slik at de fremstår som gode ambassadører for redningstjenesten.

2.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

- Historikk
- Organisasjonens vedtekter og etiske retningslinjer
- Prinsippkisse organisasjonen NRH, hva arbeider de forskjellige delene av organisasjonen med.

Fagteknisk utvalg

3. Modul 2: Redningstjenesten i Norge

3.1 Målsetting

Etter endt opplæring skal eleven kjenne til hvordan redningstjenesten i Norge er organisert lokalt og sentralt herunder kjenne til andre redningsorganisasjoner, hvordan vi samarbeider med disse. Eleven skal også kjenne til de viktigste funksjonene i søks-ko.

3.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

- Gjennomgang av redningstjenesten i Norge, med vekt på den frivillige innsatsen i den utøvende delen.
- Skjematisk gjennomgang av varslingsrutiner ved ulykker.
- Prinsippskisse for organisering av et skadested og kommandoforholdene i denne
- Opptreden/forhold til søksledelsen/søks ko

4. Modul 3: Krav og regler

4.1 Målsetting

Etter endt undervisning skal eleven kjenne til hovedtrekkene i "Godkjenningsprogram for Norske Redningshunder" og rekkefølgen i utdanningen. Videre skal elevene kjenne til Instruks for hundeførere og "Krav til deltakelse på kurs", samt kjenne til hvorledes "Blåboka" føres og kunne redegjøre for hvem som er ansvarlig for dette.

4.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

- Hvordan vårt godkjenningsprogram er bygget opp.
- Gjennomgang av rekkefølgen i utdanningen, hva må hundefører og hund gjennom før godkjenning
- Oppbygging og ansvar for ajourhold av "Blåboka".
- Krav til deltakelse på kurs.
- Instruks for hundefører.

5. Modul 4: Brukshundopplæring

5.1 Målsetting

Etter endt opplæring skal eleven kunne kjenne til de viktigste særtrekk i hundens fysiske og mentale utvikling fra valp til voksen hund. Videre skal undervisningen danne grunnlaget for at eleven skal kunne skille mellom og gjøre bruk av hundens medfødte atferd/atferdsmønstre i trening.

5.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

- Hovedutviklingstrinn valp til voksen, viktige særtrekk.
- Konflikter, samarbeid.
- Bruk av forsterkninger, påvirkninger.
- Medfødt/tillært atferd/erfaring, pregning.
- Hundens kroppsspråk.
- Individualitet/individuell behandling.
- Hunden sanser.

Fagteknisk utvalg

Figurantarbeid i forhold til

- sporlegging – rundering.
- individualitet, hundens kroppsspråk.
- vind, syn, hørsel, spor m.v.

6. Modul 5: Stell og pleie av Hund

6.1 Målsetting

Etter endt undervisning skal eleven kunne beskrive sin hunds normaltilstand med henblikk på å oppdage symptomer på skader/sykdom samt kunne vurdere om hunden er i en slik tilstand at den kan rykke ut på/fortsette på en aksjon.

Videre skal eleven kunne yte den førstehjelp for hund som er mest aktuell for en ettersøkning/trening, kjenne til de vanligste defekter som hemmer hunden som redningshund samt kjenne til forebyggende tiltak.

6.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

Håndtering

- Enkel undersøkelse.
- Sikker håndtering av skadet/redd hund.
- Fysisk trening av hund.

Foring

- Daglig foring.
- Holdvurdering.
- Foring under hardt arbeid/kulde.
- Vann.

Varme/kulde

- Faresignaler – Heteslag – Forfrysninger.
- Utsatte kroppsdeler.
- Tilvenning.
- Oppstalling.

Vanlige sykdommer

- Livmorbetennelse.
- Falsk drektighet .
- Flått, mygg.

Førstehjelp akutte skader/plager

- Kuttskader.
- Kloskader.
- Ørebetennelser.
- Brudd.
- Påkjørsler/fall.
- Stikkskader.

Fagteknisk utvalg

- Bittskader.
- Magedreining.
- Veps/hoggorm .
- Hunden halter.
- Watertail.

7. Modul 6: Snø og snøskred

7.1 Målsetting

Etter endt undervisning skal elevene kjenne til snøens beskaffenhet og hvordan værforhold påvirker denne. Videre skal de kjenne de viktigste årsaker til snøskred og hvordan risikoen for å bli tatt av snøskred kan reduseres, herunder egensikring.

7.1.1 Følgende skal gjennomgås

- Vurdering av skredfare.
- Vær, terreng og snø.
- Riktig veivalg.
- S/M utstyr.

8. Modul 7: Samband

8.1 Målsetting

Etter endt undervisning skal elevene kjenne til hvordan sambandsmidler virker. Eleven skal også kunne det fonetiske alfabetet, lese tall på nett samt kjenne til og kunne bruke de viktigste ekspedisjonsforskriftene. Eleven skal videre ha kjennskap til hvordan man oppretter et radionett.

8.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

Radiobølger

- Hva radiobølger er og hva som påvirker disse.
- Hvilke tiltak som kan treffes for å bedre forholdene.

Radioen

- Batteridrift, varme og kuldes påvirkning på batteriet, hvordan holde det varmt.
- Vedlikehold, hvordan påvirker irr og rust radioen.
- Forskjellen på høy og lav utgangseffekt.
- Hva er squelsh?
- Frekvenser og kanaler brukt i NRH særlig kanal 5. Bruksområder.

Ekspedisjonsforskrifter

- Vite hvordan man opptrer på nett, tenk, trykk, tal.
- Tegne et sambandsdiagram.
- Hvordan lese tall og det fonetiske alfabet.

Ekspedisjonsforskrifter skal trenes på gjennom tilrettelagte øvelser.

Fagteknisk utvalg

9. Modul 8: Orientering

9.1 Målsetting

Etter endt undervisning skal eleven kunne kjenne til hvordan kartet og kompasset er bygget opp og fungerer. På dette grunnlag skal eleven kunne ta ut en kompasskurs, gi kartreferanser og forklare prinsippene for krysspeiling. Likedes skal eleven kjenne til hvordan GPS er bygget opp og virker.

9.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

- Hvilke deler et kompass består av.
- Hva et kart beskriver.
- Ta ut kartreferanse.
- Kunne regne om fra målestokk på kartet til distanse i terrenget.
- Ta ut marsjkurs og forklare og vise hvordan en tar en krysspeiling.
- Hva vi legger vekt på ved veivalg (vinter og sommer).
- Orienter seg under ettersøkning, herunder i teigsøk.

GPS

- Hva er GPS og hvordan fungerer den.

10. Modul 9: Bekledning, ernæring og bivuakking

10.1 Målsetting

Etter endt undervisning skal elevene kunne redegjøre for kroppens naturlige varmereguleringsmekanisme og hvordan disse gjennom riktig bekledning kan bidra til å opprettholde god yteevne over tid.

Videre skal eleven kjenne til ulike former for nødbivuakk særlig de som er mest aktuelle i fjellet om vinteren, samt kjenne til væske- og ernæringsinntakets betydning for yteevnen over tid.

10.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås bekledning

- Kroppens beskyttelsesmekanisme.
- Generelle krav og prinsipper for bekledning.
- Fibrenes karakterer.
- Bekledningens sammensetning herunder:
- Undertøy, mellomlagene, yttertøy.
- Fottøyet, strømpes og sokker.

10.1.2 Følgende momenter skal gjennomgås bivuakk

- Forskjellige former for bivuakk.
- Den planlagte bivuakk.
- Nødbivuakk herunder;
- Skavelhule.
- Flatmarksgrop.
- Vindpose.
- Maurtue.
- Under granskjørt.

Fagteknisk utvalg

10.1.3 Følgende momenter skal gjennomgås ernæring

- Kroppens energibehov. Aktivitetsbehov, andre faktorer.
- Ernæring. Karbohydrater, fett, proteiner.
- Kroppens energilagre.
- Faktorer som innvirker på forbruket av karbohydrater og fett under langvarig fysiske anstrengelser. Intensitet, varighet, treningstilstand.
- Hvordan bør vi tilføre karbohydrater.
- Væsketap, følger av væsketap, tilførsel av væske.

11. Evaluering teoretisk del, modulene 1 - 9

Det gjennomføres en teoretisk prøve som omfatter de teoretiske emnene i modulene 1 til 9. Denne prøven skal bestås før eleven gis anledning til å fortsette til den praktiske delen.

Elever som stryker på den teoretiske delen må følge nytt grunnkurs.

12. Modul 10: Førstehjelp

12.1 Målsetting

Etter at all teori er gjennomført skal eleven kunne gjennomføre livreddende førstehjelp under vanskelige forhold så vel sommer som vinter. Førstehjelpskurs kan gjennomføres i regi av andre. Kravet til kurs er da at det skal være minimum 24 timers varighet og ha et tilnærmet likt innhold som det som er anført i pkt. 12.1.1. Medlemmer som ønsker eksterne kurs godkjent i NRH skal søke om konvertering

12.1.1 Følgende momenter skal gjennomgås

● Gjenopplivning - hjerte - lungeredning (HLR)	5 timer
● Sirkulasjonssvikt, symptomer og behandling	2 timer
● Blødninger, ulike blødninger og behandling	2 timer
● Bruddbehandling	3 timer
● Brannskader	1 time
● Kuldeskader (lokale frostskader og hypothermi)	4 timer
● Heteskader.	1 time
● Klargjøring av skadet for transport	1 time
● Mental førstehjelp	2 timer

I tillegg skal hundeførerens opptreden på skadested gjennomgås 1 time

12.2 Evaluering teoretisk del, modul 10

Det gjennomføres en teoretisk prøve som omfatter alle de teoretiske emnene samt en praktisk prøve i hjerte- og lungeredning. Begge prøvene skal bestås.

Fagteknisk utvalg

13. Praktisk del

13.1 Målsetting praktisk del

Etter at all teori er gjennomført og evaluert, skal teorien omsettes til praktiske øvinger. Etter gjennomført praktisk del, skal eleven være i stand til å ta vare på seg selv og hunden dersom denne er med. Videre skal eleven ta seg sikkert fram i ukjent terreng. Eleven skal vise at hun/han kan bruke sambandet riktig, at han/hun kan kle seg etter forholdene og har forstått betydningen av væskeinntak og tilførsel av næring under fysisk aktivitet.

13.2 Gjennomføring

Praktisk del skal primært gjennomføres på barmark. Elevene deles inn i lag på 2-3 deltagere. Sammen med hvert lag følger en veileder. Det legges vekt på at elevene skal arbeide selvstendig, men rettledes/instrueres når dette er nødvendig.

Veileder skal være instruktør, hundefører eller en tidligere hundefører. Skal andre veiledere benyttes må disse godkjennes av DI.

Utmarsjen skal gjennomføres over to dager, med en overnatting, hvor det skal legges vekt på å øve enkeltvis og lagsmessig orientering og bruk av samband og hvor eleven skal vise praktisk forståelse for betydningen av væskeinntak og tilførsel av næring. Orienteringen skal gjennomføres både som marsj fra et punkt til et annet hvor alle i gruppa får ansvar for hver sin del av strekning og individuelt til poster/punkter. Under hele utmarsjen skal riktig bruk av samband være en naturlig del av øvelsen. NB! Det er ikke tillatt å bruke elektroniske hjelpemidler under første dag av utmarsjen.

Utmarsjen skal inneholde

- En marsj til bivuakk ca. 5 km.
- Etablering av bivuakk.
- Enkeltvis orientering .
- Lagvis orientering.
- Retur fra bivuakken ca. 5 km.
- Enkel bruk av GPS (andre dag av utmarsjen).

13.2.1 Følgende momenter skal inngå

Bekledning/utstyr

- Personlig utstyr tilpasset oppdraget.
- Førstehjelpsutstyr til seg selv og hund hvis den medbringes.
- Overnattings- og kokeutstyr.
- Tilpassing av bekledning til situasjonen.

Ernæring

- Passende mat og drikke.
- Riktig inntak av væske og mat.

Overnatting ute

- Telt, herunder valg av teltplass eventuelt.
- Gapahuk.
- andre alternativer.

Fagteknisk utvalg

Orientering

- Forstå kartet i forhold til terrenget.
- Praktisk bruk av kart og kompass.
- Gruppevis og selvstendige oppgaver.
- Vegvalg.

Samband

- Bruke sambandsutstyret i praksis.

Elektroniske søkemidler

- Innføring i bruk av elektroniske søkemidler - sender/mottaker.

13.3 Evaluering

Den praktiske delen skal bestå. Det er veileder på den enkelte gruppe som sammen med kursleder avgjør om eleven har bestått. Følgende kriterier skal legges til grunn for vurderingen:

- Elevens holdninger til sikkerhet, herunder evne og vilje til å ta vare på seg selv og sine lagkamerater
- Elevens ferdigheter innenfor orientering og samband – praktisk bruk av innholdet i den teoretiske delen.

Elever som stryker på praktisk del kan kontinuere én gang på denne. Stryker vedkommende også på kontinueringen må nytt grunnkurs følges.

14. Konverteringer

Elever som kan godtgjøre at de har gjennomgått tilfredsstillende utdanning kan søke om å få konvertert dette helt eller delvis.

14.1 Politiet

Ekvipasjer som er godkjent i patruljehund gjennomfører modulene 1, 3 og 6. Ekvipasjer som er godkjent lavinehund gjennomfører modulene 1 og 3. Modul 10 skal gjennomføres i sin helhet.

14.2 Forsvaret og HV

Ekvipasjer som er godkjent lavinehunder må gjennomføre modulene 1 og 3. Patruljehund/varslingshund i Forsvaret/HV (med unntak av personell inne til førstegangstjeneste) gjennomfører modulene 1, 3 og 6 men trenger ikke å gjennomføre teoretisk eksamen. Modul 10 skal gjennomføres i sin helhet.

14.3 Tollvesenet

Ekvipasjer som er godkjent i Tollvesenet gjennomfører modulene 1, 2, 3, 6, 8, og 9, men trenger ikke å gjennomføre teoretisk eksamen. Modul 10 og den praktiske delen, (13.) skal gjennomføres i sin helhet.

14.4 Andre

Ekvipasjer med annen bakgrunn enn de nevnt i pkt 14.1, 14.2, 14.3 skal gjennomføre grunnkurs i NRH.

15. Ikrafttreden

Dette programmet gjøres gjeldende fra 1. januar 2010.

Fagteknisk utvalg

Del 3, Appellprøve

1.	GENERELT	22
1.1	Hensikt	22
1.2	Oppmelding og gjennomføring	22
1.3	Bedømming	22
1.4	Dispensasjoner	22
2.	ØVELSENE MED DOMMERFORKLARING	22
2.1	Generelt.	22
2.2	Tilgjengelighet	22
2.2.1	Dommerveiledning	22
2.3	Fellesdekk 5 min med skjult fører og forstyrrelser	23
2.3.1	Dommerveiledning	23
2.4	Fri ved fot	23
2.4.1	Dommerveiledning	23
2.5	Apportering	23
2.5.1	Dommerveiledning	23
2.6	Innkalling av fri hund	24
2.1	Dommerveiledning	24
3.	KONVERTERINGER	24
3.1	Politiet	24
3.2	Forsvaret og HV	24
3.3	Tollvesenet	24
3.4	Andre	24
4.	IKRAFTTREDEN	24

Fagteknisk utvalg

1. Generelt

1.1 Hensikt

Appellprøven gjennomføres for å sikre at ekvipasjen har et tilfredsstillende nivå på enkle øvelser som anses vesentlige for den videre utdannelsen. Videre skal appellprøven vise at hundeføreren har tilstrekkelig kontroll over egen hund slik at det ikke oppstår uønskede situasjoner der andre hunder er involvert.

1.2 Oppmelding og gjennomføring

Ekipasjen møter til appellprøven når hundeføreren mener ekvipasjen holder nødvendig nivå. Appellprøven skal bestå én gang. Det kan kontinueres i den eller de øvelsen(e) ekvipasjen stryker i, til alle øvelsene er bestått. Kontinueringen kan ikke gjennomføres den samme dagen som ekvipasjen strøk i øvelsen.

Prøven skal avlegges før ekvipasjen møter i klasse B. Tidligere hundeførere avlegger prøven før fremstilling til klasse A og før feltsøksprøven og mørkesøket gjennomføres (ettersøking).

1.3 Bedømming

Se generell del.

1.4 Dispensasjoner

Det dispenseres ikke fra kravene i appellprogrammet.

2. Øvelsene med dommerforklaring

2.1 Generelt.

Øvelsene er satt opp i den rekkefølgen de skal gjennomføres. Dersom det kun er én hund som skal opp til prøve må dommeren skaffe til veie minimum tre ekstra hunder som skal delta under gjennomføringen. Dette bør være hunder som holder et tilfredsstillende nivå på de øvelsene disse skal brukes i, og det skal ikke være hunder som er aggressive i sin opptreden mot andre hunder.

Det er tillatt for hundeføreren å belønne hunden mellom momentene, men det er ikke tillatt å bruke påvirkning i form av godbiter, lekesaker eller tilsvarende under øvelsene.

2.2 Tilgjengelighet

Hundens reaksjon skal prøves overfor møtende person. Instruktør/dommer skal vise normal opptreden ved hilsing. Hunden skal være koblet og gå sammen med hundefører mot instruktør/dommer evt. komme inn mot dennes side. Sistnevnte tar kontakt med hunden. Føreren kommanderer deretter hunden til å bli i utgangsposisjonen og dommeren skal nå kontrollere hundens bitt ved å løfte på leppene uten å tvinge hunden til å gape.

2.2.1 Dommerveiledning

Hund som viser ubehag og/eller aggressivitet eller unndrar seg aktivt kontakt med instruktør/ dommer, kan ikke godkjennes. Tilgjengelighets prøven skal tas som første øvelse. Det kreves "bestått" for å fortsette til neste øvelse.

Fagteknisk utvalg

2.3 Fellesdekk 5 min med skjult fører og forstyrrelser

De ekvipasjene som skal prøves/delta på prøven stiller seg opp på en linje med 3 meters mellomrom. Det skal være minimum tre hunder som ligger i dekk. På dommerens kommando skal hundene kobles løs og dekket.

Øvelsen starter i det hundeføreren, på dommerens kommando, forlater den liggende hunden, og avsluttes når hundeføreren er tilbake ved hundens side. Etter at hundene har ligget i to minutter, gjennomføres forstyrrelsen ved at en person med hund i line beveger seg foran rekken, parallelt med denne og i ca 20 m avstand fra denne. Den forstyrrende ekvipasjen skal komme frem fra skjul, gå en gang frem og tilbake foran hundene, for så å gå tilbake i skjul.

2.3.1 Dommerveiledning

Tiden skal tas fra hundeføreren er ute av syne og til dommeren kaller hundeføreren frem igjen. Øvelsen er slutt når hundeføreren er tilbake hos hundene. For å få bestått skal hunden forbli dekket i minimum 3 minutter og ikke forlate plassen den er dekket på med mer enn én hundelengde. Hund som setter seg opp eller reiser seg etter tre minutter, skal således ikke strykes med mindre hunden i tillegg flytter seg fra plassen med mer enn én hundelengde. Dersom en av hundene reiser seg under øvelsen og går bort til en av de andre hundene, og denne også reiser seg, skal den sistnevnte hunden få gjennomføre øvelsen på nytt. Dersom en hund reiser seg og forlater de andre hundene, hvorpå en eller flere av de andre hundene følger etter, skal disse ikke få gjennomføre øvelsen på nytt.

2.4 Fri ved fot

Fri ved fot skal gjennomføres med andre hunder godt synlig i området. Disse skal sitte, stå eller ligge slik at ekvipasjen som gjennomfører øvelsen på det nærmeste er ca 10 meter fra hundene, og ikke under noen del av øvelsen er mer enn 40 m unna disse. Ekvipasjen skal prøves i alle gangarter og vendinger. Kommando er tillatt fra holdt og ved endring av gangart. Øvelsen skal vare i ca to minutter.

2.4.1 Dommerveiledning

Det skal under øvelsen legges vekt på kontakten mellom hunden og hundeføreren og at hunden villig følger hundeføreren under alle gangarter, vendinger og i forbindelse med forstyrrelsene.

En hund som under store deler av øvelsen har større avstand til hundeføreren enn 1 meter, eller som gjentatte ganger må animeres for å følge hundeføreren, eller som forlater hundeføreren for å oppsøke forstyrrelsene uten at den lar seg avbryte, skal underkjennes. Med animering menes dobbeltkommandoer, tegn og/eller overdrevet kroppspråk

2.5 Apportering

Apporteringen gjennomføres ved at det kastes eller legges ut to av dommeren valgte ulike apporter. Det skal ikke benyttes apportbukk eller gjenstander av metall. Hunden skal være i utgangsstilling mens apporten kastes/legges ut ca 15 m foran hunden. På hundeføreren kommando, når dommeren gir tegn til det, skal hunden springe raskeste vei ut til apporten, plukke denne opp og returnere til hundeføreren med denne. Når hunden har returnert skal apporten avleveres til hundeføreren på tegn fra dommeren.

2.5.1 Dommerveiledning

Det skal legges vekt på at hunden viser forståelse for oppgaven, hvilket innebærer at en hund som starter før kommando er gitt, men som likevel henter apporten og avleverer denne til hundeføreren

Fagteknisk utvalg

skal godkjennes.

En hund som tygger kraftig på en eller begge gjenstander skal underkjennes (med kraftig tygging menes når det er kraftige bitemerker i gjenstanden eller at gjenstanden ødelegges). En hund som slipper én eller begge gjenstander og ikke plukker gjenstanden opp igjen for så å avlevere til fører, skal underkjennes. For øvrig må dommeren vurdere om helhetsbildet er tilstrekkelig til å bestå. Dette innebærer at små uregelmessigheter i gjennomføringen av den ene apporteringen, kan oppveies av en god gjennomføring av den andre apporteringen.

2.6 Innkalling av fri hund

Øvelsen starter når hundeføreren har hunden ukoblet i utgangsstilling. Hundeføreren skal på beskjed/tegn fra dommeren, løse hunden fra utgangsstillingen. Hunden skal ha fjernet seg minimum 25 m fra hundeføreren hvoretter denne på tegn fra dommeren skal kalle inn hunden. Hunden skal returnere korteste vei til hundeføreren og innta utgangsstilling.

2.6.1 Dommerveiledning

Dersom ikke hunden selv beveger seg nødvendig distanse fra hundeføreren, kan dommeren eller en annen hjelper, kalle på hunden slik at avstanden blir tilstrekkelig. Dersom slik hjelp nyttes, skal hunden få anledning til å oppsøke den som påvirket før kommando om innkalling gis.

Det skal legges vekt på at hunden lett lar seg kalle inn og at den etter at innkallingskommandoen er gitt, returnerer raskest vei tilbake til hundeføreren. En hund som returnerer til hundeføreren, og blir hos denne, men ikke inntar utgangsstilling skal godkjennes.

Hund som ikke kommer når hundeføreren kaller på den for tredje gang, skal underkjennes.

3. Konverteringer

3.1 Politiet

Ekvipasjer som er godkjent i politiet trenger ikke å avlegge appellprøven i NRH.

3.2 Forsvaret og HV

Ekvipasjer som er godkjent patruljehund/varslingshund i Forsvaret/HV (med unntak av personell inne til førstegangstjeneste) trenger ikke å avlegge appellprøven i NRH.

3.3 Tollvesenet

Ekvipasjer som er godkjent i Tollvesenet trenger ikke å avlegge appellprøven i NRH

3.4 Andre

Ekvipasjer med annen bakgrunn enn de nevnt i pkt 3.1, 3.2, 3.3 skal avlegge appellprøven i NRH.

4 Ikrafttreden

Dette programmet gjøres gjeldende fra 1 januar 2010.

Fagteknisk utvalg

Del 4, Ettersøkningsprogrammet

1.	KLASSE C, REKRUTTKLASSE.	27
1.1	MÅLSETTING	27
1.2	SPOROPPGAVE	27
1.2.1	Sporoppsøket	27
1.2.2	Sporet	27
1.2.3	Dommerkommentarer	27
1.3	RUNDERINGSOPPGAVE	27
1.3.1	Dommerkommentarer	27
1.4	FØLGENDE MOMENTER SKAL GJENNOMGÅS OG TRENES PÅ	27
1.5	GODKJENTE MELDEFORMER:	27
1.6	GRUNNLAG FOR ANBEFALING TIL KLASSE B	27
2.	KLASSE B	28
2.1	GENERELT	28
2.2	MÅLSETTING	28
2.3	SPORSØK	28
2.3.1	Sporoppsøk:	28
2.3.2	Sporet:	28
2.3.3	Dommerkommentarer:	28
2.3.4	Grunnlag for underkjenning	29
2.4	RUNDERING	29
2.4.1	Dommerkommentarer	29
2.4.2	Godkjente meldeformer	29
2.4.3	Grunnlag for underkjenning	29
2.5	UKAS ARBEID	30
2.5.1	Følgende momenter skal gjennomgås og trenes på	30
2.6	KRAV TIL GODKJENNING	30

Fagteknisk utvalg

3.	FELTSØK	30
3.1	Dommerkommentarer	31
3.2	Grunnlag for underkjenning	31
4.	MØRKESØK	31
4.1	Grunnlag for underkjenning	31
5.	ORIENTERINGSPRØVE, KLASSE A	31
5.1	Krav til bestått	32
6.	KLASSE A/1. GANGS RE	32
6.1	Målsetting	32
6.2	Sporsøk	32
6.2.1	Sporoppsøk	32
6.2.2	Sporet	32
6.2.3	Dommerkommentarer	32
6.2.4	Grunnlag for underkjenning	33
6.3	Rundering	33
6.3.1	Dommerkommentarer	33
6.3.2	Godkjente meldeformer	33
6.3.3	Grunnlag for underkjenning	33
6.4	Ukas arbeid	34
6.4.1	Følgende moment skal gjennomføres og bestås	34
6.4.2	Følgende momenter skal trenes på	34
6.4.3	Krav til godkjenning	34
7.	KONVERTERINGER	35
7.1	Politiet	35
7.2	Forsvaret/HV	35
7.3	Godkjent lavineekvipasje NRH	35
7.4	Andre	35
8.	OVERGANGSORDNING	35
9.	IKRAFTTREDEN	35

Fagteknisk utvalg

1. Klasse C, Rekruttklasse

1.1 Målsetting

Klassen har til hensikt å sikre at ekvipasjer som møter til klasse B har tilstrekkelig faglig nivå.

1.2 Sporoppgave

Sporets lengde:	ca 250 meter
Sporets alder:	ca 1 time
Sporets innhold:	1 sluttgjenstand

1.2.1 Sporoppsøket

Hunden kan settes direkte på sporet.

1.2.2 Sporet

Sporet skal legges i enkelt terreng (skog/lyng) og gå i tilnærmet en rett linje. Det skal ikke legges opp til krysset spor.

1.2.3 Dommerkommentarer

For å få godkjent sporet må hunden ta opp sporet og finne sluttgjenstanden.

1.3 Runderingsoppgave

Runderingens lengde:	250 meter
Runderingens bredde:	100 meter
Runderingens innhold:	1 figurant

Meldeform er bringkobbemelding eller halsmelding (jfr. gen. del) Det tillates bruk av løsbitt.

1.3.1 Dommerkommentarer

Hundefører må vise at hun/han kan sende hunden ut på søk uten forutgående påvirkning. Hunden skal finne figuranten, melde på denne og påvise.

1.4 Følgende momenter skal gjennomgås og trenes på

- Opptreden som figurant
- Innlæring av søk og melding

Ekvipasjen skal gjennomføre minst én runderingsoppgave og én sporoppgave. Det er instruktørens helhetsinntrykk av ekvipasjen som sammen med gjennomførte søksoppgaver, danner grunnlaget for en anbefaling til klasse B.

1.5 Godkjente meldeformer

Se generell del

1.6 Grunnlag for anbefaling til klasse B

Rekruttklassen kan gjennomføres med maks to forskjellige instruktører. Det er instruktørens helhetsinntrykk av ekvipasjen som sammen med en gjennomført søksoppgave, som danner grunnlaget for en anbefaling til klasse B. Instruktøren skal herunder vurdere så vel hundens modenhet, som ekvipasjens

Fagteknisk utvalg

ferdigheter i forhold til videreutdanning i klasse B. Instruktøren kan i spesielle tilfeller gi ekvipasjen anbefaling til videreutdanning samme sesong.

2. Klasse B

2.1 Generelt

Klasse B er en forberedelse til klasse A og består av søksprøver og ukas arbeid. Søksprøvene skal påbegynnes før kursstart og må bestås innen utløpet av den sesongen ukas arbeid gjennomføres. Ukas arbeid kan tas på hovedkurs eller på lokale kurs over 2 helger eller over 4 sammenhengende dager i feltet, eksklusiv prøver. Ved oppmøte til ukas arbeid skal hunden beherske melding tilsvarende krav i pkt 1.1.1 Generelle del.

2.2 Målsetting

Målsettingen med klassen er å gi ekvipasjen forståelse for så effektivt og raskt som mulig, å kunne iverksette og gjennomføre søk etter savnede personer.

2.3 Sporsøk

Sporets lengde	ca. 500 meter
Sporets alder	1-2 timer
Sporets innhold	3 gjenstander + sluttgjenstand
Søketid	ca 30 minutter inklusive oppsøk

2.3.1 Sporoppsøk

Sporutgang legges mellom to punkter med avstand 50 meter. Sporet skal krysse den tenkte linjen mellom disse punktene. Sporoppsøket skal ikke legges på grus/asfalt.

Hundeføreren gjennomfører sporoppsøket etter den tenkte linje mellom de to punktene. Hundeføreren må ha meldt rett spor før han/hun har gått frem og helt tilbake mellom de to punktene og før hundeføreren har beveget seg mer enn ca 15 m ut fra den tenkte linjen.

2.3.2 Sporet

Sporet skal om mulig legges på varierende underlag (ikke asfalt) og i vekslende terreng. Gjenstandene skal være bruksgjenstander eller deler av bruksgjenstander av fyrstikkeske størrelse, dvs et volum tilsvarende en normal fyrstikkeske. Bearbejdede treklosser og naturpinner skal ikke benyttes. For øvrig kan gjenstander av alle typer materiale benyttes. Gjenstandene skal slippes ned i sporet, ikke legges, ikke tråkkes ned eller sparkes ned i eller under bakken og ikke kastes til siden for sporet. Sluttgjenstanden skal være en bruksgjenstand f.eks jakke, støvel, sekk eller lignende.

Sporleggeren skal bevege seg på en naturlig måte i terrenget, herunder legge inn naturlige retningsendringer.

Sporet kan være krysset. Dersom sporet er krysset skal det krysses av en annen enn sporlegger. Tilbakesøk i terrenget, etter at ekvipasjen har passert slutten, er ikke tillatt.

2.3.3 Dommerkommentarer

Sporoppsøket kontrolleres av en instruktør. Hundeføreren melder selv fra når han/hun har sporutgang, og gis anledning til å fortsette når instruktøren bekrefter at riktig sporutgang er meldt (riktig spor og retning). Det gis anledning til å melde feil spor to ganger. Dersom hundeføreren ikke melder spor før

Fagteknisk utvalg

han/hun har beveget seg fram og helt tilbake mellom de to punktene, underkjennes øvelsen. For å få godkjent sporet må minst én gjenstand og slutten finnes innen tidsbegrensningen. Ved sporslutten skal det befinne seg en tidtaker/kontrollør. Denne må plassere seg slik at han/hun ikke forstyrrer ekvipasjen. Gjenstander skal registreres og bringes av tidtaker til instruktøren.

2.3.4 Grunnlag for underkjenning

- Dersom hundeføreren ikke melder spor ih.h.t 2.3.1.
- Dersom hundeføreren melder feil spor tre ganger.
- Dersom ekvipasjen ikke finner minst én gjenstand og slutten.
- Dersom ekvipasjen ikke fullfører innen tidsfristen.

2.4 Rundering

Runderingens lengde	ca. 400 meter
Runderingens bredde	ca. 100 meter
Runderingens innhold	inntil 2 figuranter
Søketid	ca 20 minutter

Runderingen legges fortrinnsvis i skogsområde som kan være overtråkket før det brukes.

Det skal i runderingsløypa plasseres inntil to figuranter. Disse skal være plassert på bakken, åpent eller skjult, eller i et tre. Figurant(en) på bakken kan være stående, gående, liggende eller sittende. Figurant i tre skal plasseres ca 2 m over bakkenivå. Skjulte figuranter skal være tilgjengelige. Med tilgjengelige menes under granbar, løv, pledd, presenning eller tilsvarende.

Hundeføreren og/eller dennes hund har ikke anledning til å bevege seg i runderingsområdet før start. Hunden skal på hundeførerens anvisninger, effektivt gjennomføre terrenget og derigjennom finne og melde på, de utplasserte figuranter.

Meldeform er halsmelding eller bringkobbemelding. Hundefører skal melde fra før start hvilken meldeform som benyttes. Andre meldeformer tillates ikke. Tilbakesøk i terrenget er ikke tillatt. Det regnes ikke som tilbakesøk der en hund på utslag kommer inn til midtaksen bak hundeføreren.

2.4.1 Dommerkommentarer

Runderingsøvelsen legges opp av instruktøren som skal bedømme den. Hunden skal vise god søksiver, samt vise god melding og oppførsel ved funn. Hundeføreren må vise at han/hun har kontroll over hunden, og at denne kan ledes/dirigeres under søket. Instruktøren plikter å gi best mulig informasjon til figurantene om hvorledes disse skal forholde seg. Figurantene bør ha god erfaring i hundearbeidet, og skal etter endt øvelse gi rapport om hundens opptreden ved funn og melding.

Valgt meldeform skal benyttes, men instruktøren bør utvise skjønn i tilfeller hvor bringkobbelhunder slår over i standhals, såfremt hundeføreren ikke er i tvil om hunden har funn eller ikke.

2.4.2 Godkjente meldeformer

Se generell del

2.4.3 Grunnlag for underkjenning

- Mer enn én feilmelding. Det anses som feilmelding dersom hundeføreren starter på/blir med på påvisning uten at hunden har gjort funn.
- Dersom en hund mer enn tre ganger kommer inn fra utslag med bittet i munnen uten at hundeføreren følger hunden på påvisning.

Fagteknisk utvalg

- Biting/støting i figurant ved melding og/eller påvisning, som medfører skade. Med skade menes hull og rifter i klærne, blåmerker, skader eller hull i skinnet på figuranten.
- Dersom hunden ikke finner samtlige figuranter.
- Dersom ekvipasjen ikke fullfører øvelsen innenfor tidsrammen.
- Dersom hunden ikke melder første gang den er hos figuranten og / eller ikke påviser figuranten.
- Dersom hunden etter meldingen fortsetter søket uten å påvise funnet respektiv vente på hundeføreren ved funnet.
- Dersom hunden i store deler av øvelsen viser dårlig søksiver slik at hundeføreren må dirigere/presse hunden i søket.
- Dersom hundeføreren ikke greier å disponere sin hund effektivt i forhold til terreng og vind, slik at det blir dårlig framdrift eller dårlig dekning av terrenget.

2.5 Ukas Arbeid

2.5.1 Følgende momenter skal gjennomgås og trenes på

I ukas arbeid skal hundeføreren settes inn i og trenes på oppgaver for en ettersøkningsekvipasje.

I dette skal inngå:

- Sporoppsøk fra faste utgangspunkt.
- Sporoppsøk av varierende lengde og alder.
- Spor på varierende underlag.
- Spor av varierende lengde og alder.
- Spor med ulike typer forstyrrelser.
- Melding på gjenstand.
- Patruljegang og lyttepost.
- Øvelse, der det trenes på ko-arbeid, samband, orientering og samarbeid under søket.
- Selvstendig avsøking av teig.

2.6 Krav til godkjenning

Ukas arbeid skal være gjennomført og søksøvelsene bestått.

3. Feltsøk

Feltets størrelse	ca. 30 x 30 meter
Feltets alder	ca 2 timer
Antall gjenstander	4
Søketid	10 minutter

Feltet kan være overtråkket. Hver ekvipasje som er oppe til prøve skal ha eget felt. Hundeføreren har anledning til å benytte seg av to sammenhengende sider av feltet under søket. Det er ikke tillatt for hundeføreren å gå rundt feltet før start.

Gjenstandene skal være bruksgjenstander eller deler av bruksgjenstander av fyrstikkeske størrelse dvs et volum tilsvarende en normal fyrstikkeske. Bearbejdede treklosser og naturpinner skal ikke benyttes. For øvrig kan alle typer materiale benyttes. Før gjenstandene legges ut skal feltleggeren ha hatt disse i minimum 10 minutter i egen lomme. Gjenstandene skal slippes og/eller kastes ut i feltet.

Gjenstandene skal ikke legges, tråkkes på eller tråkkes ned i bakken.

Markeringsform kan være apport eller sitt-/dekkmarkering. Hundeføreren må gi beskjed om markeringsform før søket starter.

Fagteknisk utvalg

Hunden skal selvstendig apportere/markere de utlagte gjenstandene uten at hundeføreren animerer hunden til dette.

Det er normalt ikke tillatt å betrå feltet. I de tilfeller der hunden bruker sitt/dekk markering, kan hundeføreren gå rett inn og hente gjenstanden og rett ut igjen samme veg han/hun gikk inn. Søksarbeidet bedømmes og ekvipasjen må finne to gjenstander for å bli bedømt. Finnes alle gjenstandene innen tidens utløp skal øvelsen avsluttes og ekvipasjen har automatisk bestått.

3.1 Dommerkommentarer

Dersom hundeføreren gir beskjed om at hunden "drar" på en gjenstand idet tiden går ut, tillates det at hunden umiddelbart henter/markerer gjenstanden. Det skal legges vekt på hundeførerens evne til å disponere og dirigere hunden under søket

Det må skilles mellom animering for å plukke/markere, og ros av hunden når den er på vei inn med en gjenstand.

3.2 Grunnlag for underkjenning

- Dersom hunden ikke finner og apporterer/markerer minst to gjenstander.
- Dersom hunden finner, men ikke plukker/markerer gjenstanden.
- Dersom hunden ikke selvstendig returnerer til fører med funnet gjenstand (apport).
- Dersom hunden må kommanderes for å markere/apportere gjenstand.
- Dersom hunden viser dårlig søkseffektivitet ved at den dekker feltet dårlig.

4. Mørkesøk

Mørkesøk kan legges ute eller inne og gjennomføres før fremmøte i klasse A. Øvelsen dømmes av en ettersøkningsinstruktør/dommer.

Søk inne legges i et industrilokale, idrettshall eller lignende. Det skal være mørkt under øvelsen. 2 figuranter plasseres skjult men tilgjengelig. Hundeføreren tillates å bruke lykt for egen forflytning, ikke lyse opp hele lokalet.

Søk ute legges som rundering i et område på 300x100 meter med to figuranter legges fortrinnsvis i et skogsområde som kan være overtråkket før det brukes. Det skal være mørkt under øvelsen, dvs at øvelsen skal gjennomføres i perioden etter skumring og før daggry. Figurantene plasseres som beskrevet for øvelse 2.4. Hundeføreren tillates å bruke lykt. Utover dette henvises til beskrivelsen av øvelsen i 2.4.

4.1 Grunnlag for underkjenning

Dersom hunden ikke vil forlate hundeføreren, viser redsel/aggresjon ved funn, eller lar være å oppsøke figurant.

For øvrig som for klasse B – rundering.

5. Orienteringsprøve, klasse A

Orienteringsprøven skal bestås samme sesong som og senest før fremmøte til ukas arbeid klasse A. Prøven skal gjennomføres med ryggsekk, sekken skal veie minimum 6 kg.

Orienteringsprøven skal være ca 15 km, ligge i moderat variert terreng og inneholde 6 orienteringsposter, hvorav tre punktorienteringer og tre postorienteringer. Punktene skal ligge slik i terrenget, at det er mulig å bestemme kartreferansen ved hjelp av kart (M711-serien) og kompass. Postene plasseres slik at de ved å komme til riktig posisjon er enkle å finne. For at utmarsjen/orienteringsprøven skal

Fagteknisk utvalg

kunne godkjennes som fysisk test må hunden gå løs.

NB! Det er ikke tillatt å bruke elektroniske hjelpemidler på orienteringsprøven.

5.1 Krav til bestått

For å bestå må orienteringsprøven gjennomføres innen 5 timer. Prøveleder kan avvike fra dette dersom terreng- eller værforhold tilsier det. Alle postene skal finnes, og minst to av punktene skal være riktige innenfor et avvik av +/- 100 meter.

6. Klasse A/1. gangs re

6.1 Målsetting

Målsettingen med klassen er å gjøre ekvipasjen i stand til så effektivt og raskt som mulig å kunne iverksette og gjennomføre søk etter savnede personer.

6.2 Sporsøk

Sporets lengde	ca. 1000 meter
Sporets alder	fra 3 til 4 timer
Sporets innhold	4 gjenstander + sluttgjenstand
Søketid	ca 40 minutter inklusive sporoppsøk

6.2.1 Sporoppsøk

Sporutgangen legges mellom to punkter med avstand 100 meter. Sporet skal krysse den tenkte linjen mellom disse punktene. Sporoppsøket skal ikke legges på grus/asfalt.

Hundeføreren skal gjennomføre sporoppsøket etter den tenkte linjen mellom de to punktene.

Hundefører må ha meldt spor før han/hun har gått frem og helt tilbake mellom de to punktene, og før hundefører har beveget seg mer enn ca 15 m ut fra den tenkte linjen.

6.2.2 Sporet

Sporet skal om mulig legges på varierende underlag (ikke asfalt) og i vekslende terreng. Gjenstandene skal være bruksgjenstander eller deler av bruksgjenstander av fyrstikkeske størrelse, dvs et volum tilsvarende en normal fyrstikkeske. Bearbejdede treklosser og naturpinner skal ikke benyttes. For øvrig kan gjenstander av alle typer materiale benyttes. Gjenstandene skal slippes ned i sporet, ikke legges, ikke trækkes ned eller sparkes ned i eller under bakken og ikke kastes til siden for sporet. Sluttgjenstanden skal være en bruksgjenstand f eks jakke, støvel, sekk eller lignende. Sporleggeren skal bevege seg på en naturlig måte i terrenget herunder legge inn naturlige retningsendringer.

Sporet kan være krysset. Dersom sporet er krysset skal det krysses av en annen enn sporlegger. Tilbakesøk i terrenget, etter at ekvipasjen har passert slutten, er ikke tillatt.

6.2.3 Dommerkommentarer

Sporoppsøket kontrolleres av to dommere. Hundeføreren melder selv fra når han/hun har sporutgang, og gis anledning til å fortsette når dommerne bekrefter at riktig sporutgang er meldt (riktig spor og retning). Det gis anledning til å melde feil spor to ganger. Dersom hundeføreren ikke melder spor før han/hun har beveget seg fram og helt tilbake mellom de to punktene, underkjennes øvelsen.

Fagteknisk utvalg

For å få godkjent sporet må minst to gjenstander og slutten finnes innen tidsbegrensningen. Ved sporslutten skal det befinne seg en tidtaker/kontrollør. Denne må plassere seg slik at han/hun ikke forstyrrer ekvipasjen. Gjenstandene skal registreres og bringes av tidtaker til dommerne.

6.2.4 Grunnlag for underkjenning

- Dersom hundeføreren ikke melder spor i h.h.t 6.2.1.
- Dersom hundeføreren melder feil spor tre ganger.
- Dersom ekvipasjen ikke finner minst to gjenstander og slutten.
- Dersom ekvipasjen ikke fullfører innen tidsfristen.

6.3 Rundering

Runderingens lengde	ca. 800 meter
Runderingens bredde	ca. 100 meter
Runderingens innhold	inntil 3 figuranter
Søketid :	ca 40 minutter

Runderingen legges fortrinnsvis i et skogsområde som kan være overtråkket før det brukes.

Det skal i runderingsløypa plasseres inntil tre figuranter. Disse skal være plassert på bakken, åpent eller skjult, eller i tre. Figurant(e) på bakken kan være stående, gående, liggende eller sittende.

Figurant i tre skal plasseres ca 2 m over bakkenivå. Skjulte figuranter skal være tilgjengelige.

Med tilgjengelig menes under granbar, løv, pledd, presenning eller tilsvarende.

Hundeføreren og/eller dennes hund, har ikke anledning til å bevege seg i runderingsområdet før start. Hunden skal på hundeførerens anvisninger, effektivt gjennomsoke terrenget, og derigjennom finne og melde på de utplasserte figurantene.

Meldeform er halsmelding eller bringkobbemelding. Hundeføreren skal melde fra før start hvilken meldeform som benyttes. Andre meldeformer tillates ikke. Tilbakesøk i terrenget er ikke tillatt. Det regnes ikke som tilbakesøk hvis en hund på et utslag kommer inn til midtaksen bak hundeføreren.

6.3.1 Dommerkommentarer

Runderingsøvelsen legges opp av dommerne som skal bedømme den. Dersom det benyttes mer enn én figurant skal disse være av ulik type jmf 6.3. Hunden skal vise god søksiver, samt vise god melding og oppførsel ved funn. Hundeføreren må vise at han/hun har kontroll over hunden, og at denne kan ledes/dirigeres under søket. Dommerne plikter å gi best mulig informasjon til figurantene om hvorledes disse skal forholde seg. Figurantene bør ha god erfaring i hundearbeidet, og skal etter endt øvelse gi rapport om hundens opptreden ved funn og melding.

Valgt meldeform skal benyttes, men dommerne bør utvise skjønn i tilfeller hvor bringkobbelhunder slår over i standhals, så fremt hundeføreren ikke er i tvil om hunden har funn eller ikke.

6.3.2 Godkjente meldeformer

Se generell del.

6.3.3 Grunnlag for underkjenning

- Mer enn én feilmelding. Det anses som feilmelding dersom hundeføreren starter på/blir med på påvisning uten at hunden har gjort funn.
- Dersom en hund mer enn 3 ganger kommer inn fra utslag med bittet i munnen uten at hundeføreren følger hunden på påvisning.

Fagteknisk utvalg

- Biting/støting i figurant ved melding og/eller påvisning, som medfører skade. Med skade menes hull og rifter i klærne, blåmerker, skader eller hull i skinnet på figuranten.
- Dersom hunden ikke finner samtlige figuranter.
- Dersom ekvipasjen ikke fullfører øvelsen innenfor tidsrammen.
- Dersom hunden ikke melder første gang den er hos figuranten og / eller ikke påviser figuranten.
- Dersom hunden etter meldingen fortsetter søket uten å påvise funnet respektiv vente på hundeføreren ved funnet.
- Dersom hunden i store deler av øvelsen viser dårlig søksiver slik at hundeføreren må dirigere/presse hunden i søket.
- Dersom hundeføreren ikke greier å disponere sin hund effektivt i forhold til terreng og vind, slik at det blir dårlig framdrift eller dårlig dekning av terrenget.

6.4 Ukas arbeid

6.4.1 Følgende moment skal gjennomføres og består

- 2 selvstendige gjennomføringer av teiger, én teig ca 500 x 500 meter, og én teig ca 250x500 meter.
- Hundeføreren skal selv innhente nødvendige informasjonen til å planlegge å gjennomføre søket. På bakgrunn av de innhentede forutsetningene, samt vær og terreng skal hundeføreren presentere et taktisk opplegg som skal følges. Det skal utplasseres én figurant og et ukjent antall gjenstander, jakke, sekk eller tilsvarende, i teigene. Søkestid henholdsvis ca 3 timer og ca 1,5 timer. Det skal legges vekt på momenter som effektivitet, systematikk, taktisk opplegg, praktisk gjennomføring, samband og orientering, samt funn av figuranter og gjenstander. Teig søkene skal legges opp slik at hundeføreren må gjennomføre hele teigen.

6.4.2 Følgende momenter skal trenes på

- Sporoppsøk av varierende tid, lengde og vanskelighetsgrad.
- Spor på varierende underlag, av varierende lengde, alder, miljø, eller hvor flere ekvipasjer samarbeider/veksler om å løse oppgaven.
- Minst ett spor med alder 12 – 24 timer og ett spor av minimum 3 km lengde.
- Sporoppsøk fra fast utgangspunkt så som bil, jakke, hus og lignende.
- Trening i taktisk opplegg, gi erfaring i uttak av primær søketeig, gjennomføre søk hvor funn gjøres raskt med bakgrunn i opplysninger.
- Kombinerte søksformer, dvs. oppgaver der ekvipasjen må gå direkte over fra en søksform til en annen.
- Lyttepost.
- Melding på gjenstand, på størrelse med sekk, jakke eller tilsvarende.
- Patruljegang.
- Fellesøvelse på kveldstid i terreng tilpasset behovet og med et ukjent antall figuranter. Det skal legges vekt på momenter som alarmering, transport, organisering, ko-arbeid, samband, orientering og samarbeid.

6.4.3 Krav til godkjenning

- I teigsøkene må ekvipasjen vise at han/hun behersker de momenter som er vektlagt i pkt 6.4.1. Det er helhetsinntrykket av de to teigsøkene og funn av figurant i teig a 250x500 meter som avgjør hvorvidt ekvipasjen består eller ikke.

Fagteknisk utvalg

- Ekvipasjer som gjennom uka ikke viser vesentlige mangler under momenter og forhold nevnt under pkt. 6.4.2, eller som ikke viser vesentlige mangler i h.h.t. grunnlag for underkjenning nevnt under pkt. 6.3.3 (Rundering).

7. Konverteringer

7.1 Politiet

Godkjente patruljehunder i politiet konverteres direkte til godkjent Redningshund ettersøkning i NRH, etter søknad og når hundeføreren har godkjent grunnkurs i NRH.

7.2 Forsvaret/HV

Ingen direkte konvertering, men en godkjent patruljehund/varslingshund, med unntak av personell inne til førstegangstjeneste, kan etter innstilling fra sommerinstruktør i NRH møte direkte i godkjenningssklasse ettersøkning, når hundeføreren har godkjent grunnkurs.

7.3 Godkjent lavineekvipasje NRH

En godkjent lavineekvipasje i NRH kan møte direkte i godkjenningssklasse ettersøkning etter innstilling fra en ettersøkningsinstruktør.

7.4 Andre

Godkjente ekvipasjer fra andre redningshund organisasjoner kan møte til godkjenningssprøve(r) og ukas arbeid klasse A etter innstilling fra instruktør, og etter at grunnkurs, appellprøven feltsøk, mørkesøk og orientering er avlagt og bestått.

8. Overgangsordning

Ekvipasjer som ved programendring står klar til å melde seg opp i klasse B ettersøk, kan etter innstilling fra instruktør søke FTU om dispensasjon fra krav om gjennomført klasse C før oppmøte i klasse B.

9. Ikrafttreden

Dette programmet gjøres gjeldende fra 1. januar 2010.

Fagteknisk utvalg

Del 5, Lavineprogrammet

1.	KLASSE C, REKRUTTERINGSKLASSEN	37
1.1	Målsetting	37
1.2	Søksprøve	37
1.2.1	Dommerkommentarer	37
1.2.2	Underkjenning av søksøvelse	37
1.3	Følgende momenter skal gjennomgås og trenes på	37
1.4	Grunnlag for anbefaling til klasse B	37
2.	KLASSE B	38
2.1	Målsetting.	38
2.2	Søksprøve	38
2.2.1	Dommerkommentarer	38
2.2.2	Underkjenning av søksøvelse	38
2.3	Ukas arbeid	39
2.3.1	Utmarsj med orientering	39
2.3.2	Overnatting	39
2.3.3	Momenter som skal gjennomgås og trenes på	39
2.4	Krav til godkjenning	39
3.	KLASSE A /1. GANGS REGODKJENNING	40
3.1	Målsetting.	40
3.2	Søksprøve	40
3.2.1	Dommerkommentarer	40
3.2.2	Underkjenning av søksøvelse	40
3.3	Orienteringsprøven	41
3.3.1	Krav til bestått	41
3.4	Ukas arbeid	41
3.4.1	Utmarsj med nødbivuakk	41
3.4.2	Følgende momenter skal trenes på og består	41
3.4.3	Følgende momenter skal gjennomgås og trenes på	41
3.5	Krav til godkjenning klasse A/første gangs re	42
4.	KONVERTERINGER	42
4.1	Politiet	42
4.2	Forsvaret/HV	42
4.3	Godkjent ettersøkningskvipasje NRH	42
4.4	Andre	42
5.	IKRAFTTREDEN	42

Fagteknisk utvalg

1. Klasse C - Rekruttklassen

1.1 Målsetting

Klassen har til hensikt å sikre at de ekvipasjene som møter til klasse B har tilstrekkelig faglig nivå.

1.2 Søksoppgave

Feltets størrelse	ca 50 x 50 meter
Antall figuranter	1 – 2
Gravens dybde	ca 0,5 meter i taket

Ekvipasjen skal gjennomføre minst én ukjent oppgave. Ukjent innebærer at hundeføreren ikke skal vite hvor figuranten(e) er nedgravd før søket starter. Hunden skal ved hjelp av tegn fra hundeføreren vise at den selvstendig kan gjennomsøke feltet og markere på den/de nedgravde figuranten(e). Tillatte markeringsformer er halsmelding/pendling eller graving. Markeringen skal komme selvstendig og være vedvarende.

1.2.1 Dommerkommentarer

Det skal legges vekt på hundens arbeid i feltet, at den går ut fra hundefører på signal og søker i feltet samt følger opp fært og hvordan den markerer.

1.2.2 Underkjenning av søksoppgave

- Dersom hunden ikke finner den/de nedgravde figuranten(e) eller ikke vil markere på en eller begge figuranten(e).
- Dersom hunden starter å markere, men avslutter denne før hundeføreren kommer fram til funnstedet. Det må skilles mellom en hund som markerer, tar kontakt med hundeføreren for så returnere til funnstedet, og en hund som avbryter markeringen og fortsetter søket ut i feltet før hundeføreren kommer fram.
- Dersom hunden til stadighet markerer på steder hvor det ikke er nedgravd noen figurant. Det må skilles mellom naturlig undersøkelse og markering.
- Dersom hundeføreren ikke klarer å skille mellom undersøkelse og markering.
- Dersom hundeføreren ikke klarer å forstå hundens reaksjoner.

1.3 Følgende momenter skal gjennomgås og trenes på

- Graving av figurantgrop.
- Opptreden som figurant.
- Graving av hundegrop, ivaretagelse av hund på vinterfjellet.
- Ulike metoder for innlæring av søk og markering.
- Taktisk opplegg.
- Søke/utføre oppgaver sammen med andre fortrinnsvis ukjente hunder.
- Egensikkerhet, enkel vurdering av skredfare og sikker marsjrute.

1.4 Grunnlag for anbefaling til klasse B

Rekruttklassen kan gjennomføres med maks to forskjellige instruktører. Det er instruktørens helhetsinntrykk av ekvipasjen som sammen med en gjennomført søksoppgave, danner grunnlaget for en

Fagteknisk utvalg

anbefaling til klasse B. Instruktøren skal herunder vurdere så vel hundens modenhet, som ekvipasjens ferdigheter i forhold til videreutdanning i klasse B. Instruktøren kan i spesielle tilfeller gi ekvipasjen anbefaling til videreutdanning samme sesong.

2. Klasse B

2.1 Målsetting

Målsettingen med klassen er å gjøre ekvipasjen i stand til å finne person(er) under snøen så raskt og effektivt som mulig.

2.2 Søksprøve

Feltets størrelse	ca 100 x 100 m
Antall figuranter	1 – 2
Gravens dybde	minst en grav med ca 1 m i taket
Søketid	ca 20 min

Ekvipasjen skal i løpet av kurset gjennomføre minst tre ukjente oppgaver hvorav minst én må bestå i h.h.t pkt 2.2.2 Ukjent innebærer at hundeføreren ikke skal vite hvor figurant(e) er nedgravd før søket starter. På bakgrunn av gitte forutsetninger, samt vær og terreng, skal hundeføreren presentere et taktisk opplegg som skal følges. Ekvipasjen skal søke igjennom feltet systematisk og effektivt og bl.a. ved hjelp av tegn fra hundeføreren vise at hunden selvstendig kan gjennomføre feltet. Ved funn kan hundeføreren søke videre eller vente ved funnstedet til hjelpemannskaper ankommer med ny sondestang. Dersom hundeføreren velger å fortsette søket, skal funnstedet markeres ved å sette igjen sondestangen. Tillatt markeringsform er hals og / eller graving.

2.2.1 Dommerkommentarer

Forutsetningen som gis hundeføreren skal stemme med den oppgaven som er lagt. Hunden skal på signal/tegn fra hundeføreren selvstendig gjennomføre feltet og markere ved halsmelding/pendling eller graving der figurantene ligger nedgravd.

Hundens markering skal være tydelig, vedvarende samt upåvirket av hundeføreren, og markeringen skal foregå til hundeføreren har meldt funn. Det tillates at hunden markerer, deretter tar kontakt med hundeføreren for så å returnere til funnstedet og gjenopptar markeringen. Å tilkalle hjelpemannskaper anses som melding om funn.

Det skal legges vekt på hundeførerens evne til å lede hunden effektivt gjennom søket, og derigjennom demonstrere at han/hun kan disponere hundens kapasitet og forstå dens reaksjoner.

2.2.2 Underkjenning av søksøvelse

- Dersom hundeføreren ikke tar hensyn til de gitte forutsetninger ved taktisk opplegg eller fraviker dette under søket uten å informere instruktøren om at opplegget er endret.
- Dersom hunden ikke finner alle figurant(e) eller ikke vil markere på dem.
- Dersom hunden forlater funnstedet etter markering og før hundefører kommer fram. Det skal skilles mellom hund som markerer og deretter tar kontakt med hundeføreren, for så returnere til funnstedet, og en hund som avbryter markeringen og fortsetter å søke videre før hundeføreren kommer fram.
- Dersom hunden til stadighet markerer på steder hvor det ikke er nedgravd en figurant. Det må skilles mellom en naturlig undersøkelse og markering.

Fagteknisk utvalg

- Dersom hunden i store deler av øvelsen viser dårlig søksiver og har dårlig framdrift.
- Dersom hundeføreren melder om funn og/eller tilkaller hjelpemannskap uten at det er funn.
- Dersom hundeføreren etter å ha markert funn med sondestang og/eller tilkalt hjelpemannskap, tar sondestangen med seg og forlater funnstedet.
- Dersom hundeføreren ikke klarer å skille mellom undersøkelse og markering.
- Dersom hundeføreren ikke formår å disponere sin hunds kapasitet, og heller ikke klarer å forstå dens reaksjoner.

2.3 Ukas arbeid

2.3.1 Utmarsj med orientering

Det skal gjennomføres en utmarsj på ca 10 km. Utmarsjen skal starte fra feltet etter at det først er gjennomført en treningsøkt. På utmarsjen skal alt nødvendig utstyr til søk medbringes av ekvipasjen. Hundeføreren skal bære en sekk med minimumsvekt 6 kg. Det skal legges inn seks orienteringsposter hvorav tre punktorienteringer og tre postorienteringer på utmarsjen. Under utmarsjen skal det parvis eller i grupper på tre, trenes orientering, veivalg og skredvurdering.

2.3.2 Overnatting

I løpet av kurset skal ekvipasjen gjennomføre en natts overnatting i snøhule.

2.3.3 Momenter som skal gjennomgås og trenes på

Igjennom uka skal ekvipasjen parallelt med videreutvikling av søket, settes inn i og trene på relevante oppgaver for en lavineekvipasje. I dette skal inngå:

- Utrykning til rasområde.
- Valg av sikker marsjrute.
- Vurdering av skredfare.
- Taktisk opplegg uttak av primær søketeig.
- Søk med forstyrrelser, herunder søk sammen med andre fortrinnsvis ukjente hunder.
- Overflatesøk.
- Instruksjonsmessig graving av snøhule.
- Snø og snøskred (teori).

2.4 Krav til godkjenning

Det er helhetsinntrykket ekvipasjen gir i løpet av uka sammen med bestått ukjent oppgave jfr. pkt. 2.2 og gjennomført utmarsj jfr. 2.3, som avgjør om ekvipasjen består klasse B.

Fagteknisk utvalg

3. Klasse A /1. gangs regodkjenning

3.1 Målsetting

Målsettingen med klassen er å vise at hunden ved systematisk søk ledet av hundeføreren effektivt finner og markerer på personer under snøen.

3.2 Søkspørve

Feltets størrelse	ca 150 x 150 m
Antall figuranter	1 – 3
Gravens dybde	minst en grav med ca 1,5 m i taket
Søketid	ca 30 min fra hunden settes i søk

Hundeføreren skal selv innhente den nødvendige informasjonen til å planlegge å gjennomføre søket. Han/hun skal også tilkjennegi kunnskaper om organisering av et skadested vinter, herunder vurdering av skredfare, sikring av mannskaper og ivaretagelse av skadde. På bakgrunn av de innhentede forutsetningene, samt vær og terreng, skal hundeføreren presentere et taktisk opplegg som skal følges. Hunden skal på signal/tegn fra føreren selvstendig gå ut og søke igjennom feltet systematisk og effektivt, samt markere ved halsmelding/pendling eller graving der figurantene ligger nedgravd. Ved funn skal hundeføreren gi melding om dette til dommerne. Hundeføreren kan søke videre eller vente ved funnstedet til hjelpemannskapene ankommer med en ny sondestang. Dersom hundeføreren velger å fortsette, skal funnstedet markeres ved å sette igjen sondestangen. Det skal benyttes prøvehund på alle gravene før prøven starter.

3.2.1 Dommerkommentarer

Forutsetningen som gis hundeføreren skal stemme med den oppgaven som er lagt. Hundens markering skal være tydelig, vedvarende samt upåvirket av hundeføreren, og markeringen skal foregå til hundeføreren har meldt funn. Det tillates at hunden markerer, deretter tar kontakt med hundeføreren for så å returnere til funnstedet og gjenopptar markeringen. Å tilkalle hjelpemannskaper anses som melding om funn.

Hundeføreren skal vise at han/hun kan lede hunden effektivt gjennom søket, og derigjennom demonstrere at han/hun kan disponere hundens kapasitet og forstå dens reaksjoner.

3.2.2 Underkjenning av søksøvelse

- Dersom hundeføreren viser vesentlige mangler i kunnskap om de praktiske/taktiske tiltak som må iverksettes før søket
- Dersom hundeføreren fraviker sitt taktiske opplegg uten å melde i fra til dommer.
- Dersom hunden ikke finner alle figurant(e) eller ikke vil markere på dem.
- Dersom hunden forlater funnstedet etter markering og før hundefører kommer fram. Det skal skilles mellom hund som markerer og deretter tar kontakt med hundeføreren, for så returnere til funnstedet, og en hund som avbryter markeringen og fortsetter å søke videre før hundeføreren kommer fram.
- Dersom hunden til stadighet markerer på steder hvor det ikke er nedgravd en figurant. Det må skilles mellom en naturlig undersøkelse og markering.
- Dersom hunden i store deler av øvelsen viser dårlig søksiver og har dårlig framdrift.
- Dersom hundeføreren melder om funn og/eller tilkaller hjelpemannskap uten at det er funn.

Fagteknisk utvalg

- Dersom hundeføreren etter å ha markert funn med sondestang og/eller tilkalt hjelpemannskap, tar sondestangen med seg og forlater funnstedet.
- Dersom hundeføreren ikke klarer å skille mellom undersøkelse og markering.
- Dersom hundeføreren ikke formår å disponere sin hunds kapasitet, og heller ikke klarer å forstå dens reaksjoner.

3.3 Orienteringsprøven

Orienteringsprøven skal arrangeres i sammenheng med utmarsj på hovedkurs. Orienteringsprøven skal inneholde seks punktorienteringsposter. Punktene skal ligge slik i terrenget at det er mulig å bestemme kartreferansen ved hjelp av kart (M711-serien) og kompass.

NB! Det er ikke tillatt å bruke elektroniske hjelpemidler på orienteringsprøven.

Ved en eventuell kontinuering skal denne arrangeres tilnærmet som beskrevet i pkt. 3.4.1. bortsett fra bivuakkdelen.

3.3.1 Krav til bestått

Minst 4 av punktene skal være riktige innenfor et avvik på +/- 100 meter.

3.4 Ukas arbeid

Alle ekvipasjer som skal godkjennes samt regodkjennes første gang, skal gjennomføre ukas arbeid. Hensikten med ukas arbeid er å forberede ekvipasjene på de situasjonene de kan komme opp i når de står på tjenestelista.

3.4.1 Utmarsj med nødbivuakk

Det skal gjennomføres og bestås en utmarsj på ca 20 km på gitt tidskrav med påfølgende overnatting i nødbivuakk. Ved regodkjenning kan telt/annen bivuakk benyttes. Under overnattingen kan det legges inn en nattøvelse.

For å bestå må utmarsjen gjennomføres innen 5 timer. Prøveleder kan fravike tidskravet dersom for eksempel vær og føreforhold tilsier dette. På utmarsjen skal alt nødvendig utstyr til overnatting og søk medbringes av ekvipasjen. Hundeføreren skal bære en sekk med minimumsvekt 6 kg. Siste post på utmarsjen skal være bivuakkområdet.

3.4.2 Følgende momenter skal trenes på og bestås

- Søk med flere hunder samtidig som ikke trener sammen eller kjenner hverandre.
- Søk i mørke med personell i feltet, aggregatbelysning, snøscooterlys og/eller personlig belysning

For å bestå overstående momenter skal hunden finne og melde på figurant. Det er ingen begrensning i antall forsøk.

3.4.3 Følgende momenter skal gjennomgås og trenes på

- Rutiner, prosedyrer og metoder ved førsteinnsats
- Funn av nedgravde figuranter i forskjellige graver ca. 1 m fra hverandre
- Skredledelse, innbefattet ledelse og disponering av flere ekvipasjer samtidig i et skred. I praksis innebærer dette planlegging, ordregivning samt lagvis trening.
- Markering på dyp grav, 2,5 - 3 m, avhengig av snøforholdene. Dette skal gjennomføres som en naturlig del av et søk.

Fagteknisk utvalg

- Å søke effektivt med andre forstyrrende momenter i og utenfor søkeområdet som for eksempel andre letemannskaper, helikoptertrafikk, snøscootertrafikk og lignende.
- Søk med funn av, for hunden, synlig eller delvis synlig figurant under forflytning på ski eller snøscooter. Hunden skal melde ved pendling, bringkobel eller halsgiving ved funn av figurant.
- Vurdere skredfaren i søkeområdet, herunder veivalg i skredfarlig område
- Rask evakuering av søkeområdet ved ras.
- Utrykningsøvelse med innlagt orientering, veivalg, taktisk opplegg m.v.
Denne kan gjennomføres som en nattøvelse under oppholdet i nødbivuakk.
- Om praktisk mulig; helikopter- og snøscootertilvenning.
- Uttak og behandling av skredofre.

3.5 Krav til godkjenning klasse A/første gangs re

- Bestått søksøvelse jfr. pkt. 3.2
- Bestått momentene under ukas arbeid beskrevet i pkt 3.4.2
- Bestått orientering jfr. pkt. 3.3
- Ekvipasjen skal gjennom uka ikke vise vesentlige mangler under momenter og forhold nevnt under pkt 3.4.3 og heller ikke vise vesentlige mangler i h.h.t. grunnlag for underkjenning nevnt under pkt 3.2.2

4. Konverteringer

4.1 Politiet

En godkjent lavineekvipasje kan møte direkte i klasse A. De slipper søksprøven, men de må gjennomgå og bestå ukas arbeid. En godkjent patruljeekvipasje kan møte direkte i klasse A etter å ha fått innstilling av lavineinstruktør i NRH. Mangler de denne innstillingen, møter de til klasse B og følger normalprogram. Grunnkurs må for begge kategorier være gjennomført før konverteringen kan innvilges.

4.2 Forsvaret/HV

Ingen direkte konvertering, men en godkjent lavineekvipasje kan etter innstilling av en vinterinstruktør fra NRH møte direkte i klasse A. De slipper søksprøven, men de må gjennomgå og bestå ukas arbeid. Grunnkurs må være gjennomført før konverteringen kan innvilges.

4.3 Godkjent ettersøkningssekvipasje NRH

En godkjent ettersøkningssekvipasje i NRH kan møte direkte i klasse A lavine etter innstilling fra en lavineinstruktør i NRH.

4.4 Andre

Godkjente ekvipasjer fra andre redningshund organisasjoner kan møte til godkjenningsprøve(r) og ukas arbeid klasse A etter innstilling fra instruktør, og etter at grunnkurs og appellprøven er avlagt og bestått.

5. Ikrafttreden

Dette programmet gjøres gjeldende fra 1. januar 2010.

Fagteknisk utvalg

Del 6, Ruinprogrammet

1.	Generelt:	44
2.	Klasse B – ruinsøk	44
2.1	Krav til deltagelse	44
2.2	Målsetting	44
2.3	Utdanningen	44
2.3.1	Prøveområde	44
2.4	Bedømming/anbefaling	44
2.4.1	Momenter ekvipasjen skal prøves i	44
2.4.2	Meldingsform	44
2.4.3	Krav til anbefaling for videre utdanning	44
3.	Klasse A – ruinsøk (godkjenningssklasse)	45
3.1	Generelt	45
3.1.1	Målsetting	45
3.2	Krav til deltagelse på kurs	45
3.3	Instruktører og tidligere hundeførere	45
3.4	Godkjenning/regodkjenning søksøvelsene	45
3.4.1	Generelle bestemmelser	45
3.4.2	Søkeområdet	46
3.4.3	Følgende momenter skal prøves	46
3.4.4	Plassering av figuranter	46
3.4.5	Meldingsform	46
3.4.6	Krav til godkjenning av søksprøven	46
3.4.7	Grunnlag for underkjenning av den enkelte oppgave i søksprøven	47
3.5	Ukas arbeid	47
3.5.1	Teoriemner	47
3.5.2	Ukjente oppgaver/øvelser	47
3.5.3	Momenter som skal gjennomgås og trenes på	47
3.5.4	Krav til godkjenning av ukas arbeid	47
3.6	Stryk på søksøvelser eller ukas arbeid	48
3.7	Overgangsordning	48
4.	Ikrafttreden	48

Fagteknisk utvalg

1. Generelt

Ruinsøksgodkjenning er en tilleggsutdanning. Utdanningen er bygd opp med en klasse B, og en godkjenningsklasse – klasse A.

2. Klasse B – ruinsøk

2.1.1 Krav til deltagelse

Ekipasjen må være B-godkjent ettersøkning og/eller lavine for å kunne delta i klasse B ruin.

2.1.2 Målsetting

Målsettingen med klassen er å se om hunden er i stand til å bevege seg, oppsøke og melde på figuranter i belastede miljøer.

Om ekipasjen vil egne seg til videre utdanning innen ruinsøk.

2.2 Utdanningen

Klasse B tas på hovedkurs eller på lokal samling, i begge tilfeller med 2 dagers varighet.

2.2.1 Prøveområde

Kurset/samlingen kan foregå på en byggeplass, et rivingsobjekt e.l., og hvor det er mulighet til å prøve ekipasjen i forskjellige miljøer, på forskjellig underlag, i mørke og støysoner.

I løpet av kurset/samlingen skal hunden ha løst en ukjent oppgave med en skjult men tilgjengelig figurant. Søkeområdet bør være ca 75 x 75 m.

2.3 Bedømming/anbefaling

Kun instruktører med status ”ruininstruktør” kan instruere, bedømme/anbefale ekipasjer til videre utdanning.

2.3.1 Momenter ekipasjen skal prøves i

- Søk på forskjellig underlag, for eksempel steinur, rivingsmasser av tre, betong eller lignende.
- Søk i mørke rom, tunneler eller lignende.
- Søk i støysoner med innlagt skudd (”eksplosjon”).

2.3.2 Meldingsform

Det stilles krav til godkjent meldingsform, standhals eller bringkobbelt, under prøven. Meldingsform skal avklares på forhånd. For krav til meldeform se del 1, generell del punkt 1.1.1

Om bringkobbelt brukes skal dette være slik laget at det løsner fra hunden dersom det hefter seg fast i noe under søket.

2.3.3 Krav til anbefaling for videre utdanning

- Hunden må kunne søke mens den beveger seg i beskrevet miljø.
- Hunden må melde på skjult figurant (skal være tilgjengelig) .

Fagteknisk utvalg

3. Klasse A – ruinsøk (godkjenningsklasse)

3.1 Generelt

Ruinsøksgodkjenningen klasse A skal tas på hovedkurs av minst fire dagers varighet. Søket skal bestå av minst tre ukjente søksoppgaver som gjennomføres på hovedkurset, samt ukas arbeid som skal inneholde både praktiske øvelser og teoriundervisning.

En ekvipasje som har bestått ruinsøksprøven føres på den nasjonale tjenestelista. For oppføring på den internasjonale tjenestelista må hundeføreren selv kontakte den ansvarlige for den internasjonale beredskapen.

3.1.1 Målsetting

Gjennom ukas arbeid skal ekvipasjen testes med tanke på effektiviteten i søket, samt gis trening, instruksjon og undervisning i de ferdigheter og kunnskaper som vil gjøre ekvipasjen til en ressurs for søk i ruiner og katastrofeområder.

3.2 Krav til deltagelse på kurs

For å kunne delta i godkjenningsklasse, klasse A – ruin, må ekvipasjen være A-godkjent ettersøkning eller lavine og ha gjennomført kl B ruin med anbefaling til videre utdanning.

Fortrinnberettigelse på kurs har de ekvipasjene som oppfyller kravene i første avsnitt, og som ønsker å være med på den internasjonale beredskapen.

Før oppmelding til prøven må den enkelte hundefører ha gjort seg kjent med:

- NRH's Planverk for international beredskap.
- INSARAG's (International Search and Rescue Advisory Group) retningslinjer, med spesiell vekt på merkesystemet og evakueringsrutiner.

3.3 Instruktører og tidligere hundeførere

Ruinsøksinstruktører og tidligere hundeførere ruin kan fremstille seg direkte til godkjenningsprøve dersom ekvipasjen er godkjent ettersøkning og/eller lavine.

3.4 Godkjenning/regodkjenning søksøvelsene

3.4.1 Generelle bestemmelser

Prøven avholdes på hovedkurs eller, for instruktør og tidligere hundeførere ruin, på lokal samling. Selve godkjenningsprøven skal inneholde minst tre ukjente oppgaver som inneholder punktene under 3.4.3.

Normalt bør det ikke være mer enn seks deltagere på et lag. Kursledelsen kan fravike dette dersom det er ønskelig med alternativ organisering av deltakerne. Eventuelle økonomiske konsekvenser skal avklares med HS / DIO.

Fagteknisk utvalg

3.4.2 Søkeområdet

- Hvert av søkeområdene skal være rundt 100 x 150 m og på et eller flere plan. Det kan være egen ru inby, byggearbeidsplasser, rivningsobjekter eller lignende.
- Det skal tilstrebes at ekvipasjene prøves både i søk utendørs ”oppå ruiner” og i søk inne i bygninger. Det skal dog finnes ventilasjon som gjør det mulig å løse oppgavene etter de gitte forutsetningene.
- Under minst et av søkene skal ekvipasjen prøves i område med kraftig støy.
- Hele søkeområdet skal være overtrukket og luftet.
Det skal alltid kjøres en prøvehund for å kontrollere fert forholdene før prøvesøk.

3.4.3 Følgende momenter skal prøves

- Hunden skal kunne lokalisere figurant med fører tett innpå, eventuelt i line.
- Hunden skal selvstendig forsere bevegelig underlag og lokalisere figurant.
Avstand til hundefører minimum 20 meter.
- Hunden skal selvstendig ta seg inn i og avsøke mørkt rom eller gang med hundeføreren på utsiden. Støykilde skal være plassert minimum en meter fra åpning til mørkt rom.
- Hundeføreren og hjelpeføreren skal kunne løfte eller hjelpe hunden opp et ca. 60 graders skråplan på minimum 2,5 meter. Hunden skal være i stand til å søke umiddelbart etter transporten.
- Det skal under deler av søket befinne seg andre hjelpemannskaper i søkeområdet som går fullt synlig, lager støy og snakker.
- Det skal under deler av søket befinne seg to andre hundeførere med hunder av forskjellig kjønn i bånd inne i søkeområdet.

3.4.4 Plassering av figuranter

- Det skal være minst en utilgjengelig figurant ca. 2,5 meter ned.
- Det skal være minst en utilgjengelig figurant ca. 2,5 meter opp.
- Det skal være minst en helt åpen og tilgjengelig figurant i rom der hunden skal gå inn alene.
- Videre plassering av figuranter skal være slik at man best mulig får kontrollert momentene i punkt 3.4.3.
- I minst et av søkene skal figurantene bli liggende etter funn mens resten av området avsøkes.

3.4.5 Meldingsform

Det stilles krav til godkjent meldingsform, standhals eller bringkobbelt, under prøven. Meldingsform skal avklares på forhånd. For krav til meldeform se del 1, generell del punkt 1.1.1.

Om bringkobbelt brukes skal dette være slik laget at det løsner fra hunden dersom det hekter seg fast i noe under søket.

3.4.6 Krav til godkjenning av søksprøven

Helhetsinntrykket fra prøven skal være avgjørende for om ekvipasjen består eller ikke. Det skal legges stor vekt på samarbeidet mellom hund og hundefører. At hunden ikke finner en figurant er ikke grunnlag alene for å underkjenne prøven, men i løpet av de prøvesøkene som legges opp i løpet av uka, må hunden vise at den mestrer de miljøutfordringene som er beskrevet i punktene 3.4.3.

Noen figuranter kan være plassert slik at det vil være vanskelig for hundene å foreta spontan melding. Hund som gjentatte ganger har problemer med å komme til melding p.g.a. vanskelige fert forhold eller belastninger i miljøet kan ikke godkjennes.

Fagteknisk utvalg

3.4.7 Grunnlag for underkjenning av den enkelte oppgave i søksprøven

- Dersom hundeføreren mer enn en gang ikke leser at hunden markerer figurant i de situasjoner hvor hunden ikke foretar spontan melding.
- Mer enn to feilmeldinger. I slike tilfeller skal dommerne foreta kontroll av vitringsforhold(ene) rundt figuranten(e).
- Dersom hundeføreren viser manglende evne til å disponere og samarbeide med hunden.
- Dersom hunden viser at den ikke mestrer å søke under alle de forhold som er beskrevet i punkt .
- Dersom hundeføreren viser manglende forståelse for ivaretagelse av egen sikkerhet i en ruin.

3.5 Ukas arbeid

3.5.1 Teoriemner

- Krav og regler, holdninger og ansvar
- Arbeid i et katastrofeområdet, psykiske belastninger og reaksjoner, herunder forberedelser, arbeid under aksjonen og etterarbeid.
- Arbeid i katastrofeområder, etiske retningslinjer.
- Taktisk opplegg for søk i katastrofeområder, herunder søkslagenes oppbygning, den enkeltes rolle og egensikring.
- Internasjonale retningslinjer for merking og evakuering.
- NORSAR som en del av det internasjonale hjelpeapparatet, FN systemet.
- NORSAR, gjennomgang av resten av planverket, herunder de respektive organisasjoners ansvarsområder, intern-beredskapsordning, forberedelser til utrykning og disponibelt utstyr.

3.5.2 Ukjente oppgaver/øvelser

Det skal i løpet av uka legges opp til flest mulig ukjente oppgaver. I disse oppgavene skal følgende momenter gjennomgås og bestås:

- Sikkerhetsvurdering av søkeområdet på bakgrunn av egenvurdering og innhentede opplysninger.
- Taktisk opplegg for søk på bakgrunn av foregående pkt. og hundefaglig vurdering.
- Evakuerings signaler og evakuering.
- Merking av avsøkte bygg.
- Arbeide sammen i lag bestående av en lagleder og tre hundeførere.
- Arbeide med flere hunder i søk i samme område samtidig.
- Mørkesøk i ruin eller tilsvarende.

3.5.3 Momenter som skal gjennomgås og trenes på

- Transport med mange hundeevipasjer tett sammen.
- Heising eller nedfiring av hund en etasje.
- Generell kunnskap om planverket gjennom organisering og praktiske løsninger.
- Løfting av hund av fremmed person.

3.5.4 Krav til godkjenning av ukas arbeid

- Søksprøven må bestås.
- Alle punkt under 3.5.2 må bestås .
- Meldingsformen, bringkobbelt eller standhals, må være befestet.
- Ekvipasjen må totalt sett gjennom uka gi et inntrykk av at de pr dato er en ressurs for

Fagteknisk utvalg

redningstjenesten i et katastrofeområde.

- Ekvipasjen må ikke vise vesentlige mangler under punktene 3.4.3 og 3.5.3.

3.6 Stryk på søksøvelser eller ukas arbeid

- Det gis ikke anledning til å kontinuere. Ved stryk må nytt kurs følges.
- Tidligere hundeførere og instruktører som stryker på 1 gangs prøve, kan ikke fremstille seg til ny prøve før påfølgende sesong.
- Ekvipasjer som stryker på regodkjenning tas av tjenstelisten.

3.7 Overgangsordning

Ekvipasjer som ved programendring står klar til å melde seg opp i klasse A ruin, kan etter innstilling fra instruktør søke FTU om dispensasjon fra krav om gjennomført klasse B før oppmøte i klasse A.

4. Ikrafttreden

Dette programmet gjøres gjeldende fra 1. januar 2010.